142189 ÖSZK

55 pasziansz

A legérdekesebb kártya-türelemjátékok gyüjteménye

SZERKESZTETTE:

LADÁNYI LÓRÁNT

LINGUA KIADÁS

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

55 PASZIANSZ

OSZK

OSZK

55 PASZIANSZ

A LEGÉRDEKESEBB EGY- ÉS KÉTSZEMÉLYES KÁRTYA-TÜRELEMJÁTÉKOK GYÜJTEMÉNYE

SZERKESZTETTE:
LADÁNYI LÓRÁNT

24 ábrával.

LINGUA
KIADÓ ÉS KÖNYVKERESKEDELMI R. T., BUDAPEST, V/6.
KIADÁSA.

142.189

R 2

OROSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
B 4922/1921
LELTÁRI SZÁM

1433.

F. k.: Dr. Kiss Gyula K. J. nyomda Bp. VI., Lovag-u. 20.

TARTALOMJEGYZÉK:

		Minősége	Siker %	Oldal
Előszó				7
Használati utasítás				10
	A) Pasziánszok magyar kártyával.			
1.	Számolósdi	Könnyű	70 %	13
2.	Párok	Könnyű	30 %	14
3.	Pasziansz stratégia	Nehezebb	50 %	15
4.	Családalapítás	Nehezebb	35 %	17
5.	A négy sarok	Könnyű	10 %	19
6.	Játék a figurákkal	Könnyű	15 %	20
7.	Építőmester	Középszerű	45 %	22
	B) Egy csomag francia kártyával.			
8.	A kis lépcső	Nehezebb	40 %	23
9.	A kirakat	Középszerű	65 %	25
10.	Piramis	Könnyű	40 %	27
11.	Tizenegyes I.	Könnyű	40 %	28
12.	Tizenegyes II.	Könnyű	62 %	29
13.	Gummidominó helyett	Könnyű	10 %	29
14.	A cirkusz	Könnyű	18 %	30
15.	A legyező	Nehéz	38 %	32
16.	Boldog házasság	Könnyű	75 %	33
17.	Rendező pályaudvar	Nagyon nehéz	30 %	34
18.	Az égig érő létra	Nehezebb		36
19.	Quart.	Könnyű	75 %	38
20.	Finom kis család	Középszerű	60 %	40
21.	Rouge et noir	Nehezebb	15 %	43
22.	Aszonyhűség	Középszerű	60 %	44
23.	Királyi találkozó	Nehéz	55 %	47
24.	Mennyország és pokol	Könnyű	80 %	49
25.	A márkiné boszúja	Könnyű	2 %	51
26.	A számolózseni	Nehéz	20 %	52
27.	Borura derű.	Nehéz	30 %	54
28.	Nagy Napoleon	Nehéz	30 %	56
29.	Szám cavalcade	Nagyon nehéz	30 %	59
	C) Két csomag francia kártyával.			
30.	Párosan szép az élet	Könnyű	50 %	61
31.	Arcképcsarnok	Könnyű	75 %	63

	Minősége	Siker %	Oldal
32. A faraó sírja	Nehezebb	50 %	64
33. Óriáskerék	Nehezebb	40 %	66
34. Tizennégyes	Könnyű	45 %	68
35. A hárem	Nehezebb	30 %	69
36. Kiki a párjával	Nehezebb	70 %	71
37. A nagy lépcső	Nehéz	50 %	72
38. Oda-vissza	Nehéz	80 %	75
39. Udvari bál	Könnyű	50 %	78
40. Gyermekjáték	Könnyű	90 %	80
41. A hat udvarhölgy	Középszerű	50 %	81
42. A lavina	Nehezebb	40 %	84
43. Nyolc ász pasziansz	Középszerű	75 %	89
44. A copf	Könnyű	20 %	83
45. Francia négyes	Nehéz	40 %	86
46. A szőnyeg	Könnyű	90 %	92
47. Színváltozás	Nehéz	50 %	90
48. Számtantanár	Nagyon nehéz	60 %	93
49. A képkiállítás	Nagyon nehéz	25 %	97
50. A tizennyolcas	Nagyon nehéz	15 %	100
51. Pasziansz akadémia	Nagyon nehéz	35 %	103

D) Kétszemélyes pasziansszok.

52. Sikanőz	Nehéz		108
53. Végkimerülésig	Nehéz		113
54. Tizenötös ikrek	Könnyű	75 %	115
55. Felolvasás.	Könnyű	10 %	116

Előszó.

Aki jó társaságban akar kártyázni, az játszék egyedül. Rakjon pasziansszot, aminek több előnye van: nem lehet egy fillért sem veszíteni, addig és annyit játszik az ember, amennyit akar, végül nem kell vesződnie a kellemetlen partnerekkel.

Sokan azt hiszik, hogy a pasziansz a múlt századok letűnt divatja és ma legfeljebb idősebb hölgyek kizárólagos szórakozása. Ez bizony nincs így. Korra és nemre való tekintet nélkül ugyanis rengetegen pasziansszoznak és ha a fiatal lányok a pasziansszot majdnem csak annak tekintik, hogy sikerült kijövetele esetén szívük titkos vágya teljesülni fog, mégis vannak nagyon sokan, akik a pasziansszot valóságos tudományos tökéletességgel művelik.

Vannak notórius pasziansszozók, akik leélik életüket anélkül, hogy egy-két pasziansznál többet ismerjenek és ezt az egy-kettőt rakják rendületlenül százszor is naponta, viszont tudunk olyasvalakiről, akinek óriási tekintélye van társaságában, mert tizenöt pasziansszot is ismer. Vannak akik fennen hirdetik, hogy pasziansszozni lelki szegénység, mert ha már unalom, legyen olvasás az előzője. Lehet, hogy túlságosan egyszerű, éppen csak a kártyakeverés szeszélyétől függő játékocskák rakosgatása valóban nem jelent lelki felüdülést, aki azonban megismeri azokat a játékokat, amelyekhez remek kombinációs képesség, tehetség, ügyesség kell, az rá fog jönni arra, hogy a pasziansz egyike a legjobb gondűzőknek.

Amikor ezt a könyvet útjára bocsátom, nem mulaszthatom el megállapítani, hogy lehetséges,

akadnak olyanok, akik jónéhányat már ismernek a leközölt pasziansszokból és esetleg eddig másképen ismerték. Néhány régi rossz pasziansszot ugyanis átalakítottam, kifordítottam, kettőből egyet csináltam, — hogy szórakoztatóbb legyen. Egy pasziansszot érthetően elmagyarázni igen nehéz. Hasonlóképpen nehéz megtanulni egyszeri olvasásra egy komplikált új játékot. A legjobb tehát kártyával a kézben rögtön végigcsinálni az egyes előírásokat és talán csak többszöri próbálkozás fogja az egyes játékok igazi szépségeit megmutatni.

Vannak, akik úgy pasziansszoznak, hogy becsapják sajátmagukat. Ha rosszul áll, vagy ha elakad a játék, kicserélnek egy lapot és haladnak tovább. Ki látja, ki tiltja meg nekik? Ebbe nem lehet beleszólni. Azért még nem hamiskártyás valaki, aki így pasziansszozik. Helyesebb azonban inkább újból megkeverni a kártyát és elölről kezdeni. Esetleg jobban figyelni. De az is lehet, hogy nem a játékosban van a hiba.

Egyszer ugyanis egy király kihirdette, hogy annak adja a lányát és fele királyságát, aki olyan pasziansszot mutat neki, amit ő még nem ismer és nem tud megoldani. Sorra megbuktak a gazdag hercegek, a deli lovagok, — a király mester volt ebben a szakmában. Végre jött egy szegény ifjú:

— Uram királyom, itt a kártya, a szabályok ezek és ezek.

A király fölényesen legyintett:

— Egy órán belül sikerrel kirakom. Nézheted. Ha nem sikerül, megkapod a jutalmat, ha ki tudom rakni, levágatom a fejed! ...

A király egy álló hétig, éjjel-nappal rakta a pasziansszot. Sohasem sikerült. Végre feladta a kísérletezést. A szegény ifjúból boldog férj és nagy király lett. Egyszer az öreg király megkérdezte őt:

— Mondd, mi a titka a te megfejthetetlen pasziansszodnak?

Az ifjú nevetve árulta el a titkot: egyszerűen

hiányzott egy lap, a kör hármas a kártyából. A pasziansz így ki sem jöhetett...

A tanulság? Sok fejtörés helyett néha a lapokat megszámolni, — az is jó!....

Lehetséges, hogy az olvasó, az e könyvben található új pasziánszok mellett olyan játékokat is talál, amelyeket eddig más néven ismert. A közismert „Napoleon" elnevezést vagy tizenöt pasziánszra húzták már rá, sőt hallottam „Nagypapa kedvence" és „Nagymama pasziansz", elnevezéseket is. Lehet, hogy a ruha teszi az embert, lehet, hogy egy közéleti előkelőséget a címe után ítélnek meg, egy pasziánsznál azonban cím helyett a tartalom a lényeg.

A pasziánszokat felosztottam külön csoportokra. Amelyeket magyar kártyával, egy vagy két csomag francia kártyával kell játszani, végül azokra, amelyeket két játékos játszhat. Utbaigazítást ad mindenütt a megjelölés, vajjon könnyebb, vagy nehezebb pasziánszról van szó és körülbelül milyen százaléknyi a siker esély az egyes játékoknál. Sok ismert pasziansz tudatosan kimaradt ebből a könyvből, hogy átadja helyét az arra érdemesebbnek. A cél: a szórakoztatás, remélhetőleg sikerülni fog.

LADÁNYI LÓRÁNT.

Egy kis használati utasítás.

E könyvben előforduló szakkifejezések és rövidítések magyarázata.

Ábrák

♠ =pikk, ♡ =kőr, ◇ =káró, ♣ =treff.

Rövidítések:

A=Ász, K=Király, D=Dáma, B=Bub, 10 =tízes, 9=kilences, 8=nyolcas, 7=hetes, 6 =hatos, 5=ötös, 4=négyes, 3=hármas, 2 =kettes.

Kirakás

alatt rendszerint az értendő, hogy az előírásoknak megfelelően a játék kezdetekor a megkevert kártyacsomagból bizonyos számú lapot, egymás mellé, egymás alá, esetleg egy csomagba rakunk és csak ennek elvégeztével indul meg a tulajdonképpeni pasziansz.

Alapkártya

a neve annak a kártyalapnak, amelyre rendszerint ugyanazon színben sorozatokat kell összehoznunk. Legtöbbször négy, vagy nyolc alapkártya van, amint az egyes pasziánszok ismertetése előírja.

Színcsalád

alatt értendő valamelyik kártya szín, tehát makk, tök, piros, zöld, vagy francia kártyában a pikk, kőr, káró, treff színek lapjai. A színcsalád a magyar kártyában nyolc lapból, a francia kártyában tizenhárom lapból áll.

Felépiteni

annyit jelent, mint az előírásnak megfelelően bizonyos alapkártyákra, a színcsalád lapjait a pasziansz lehetőségeinek megfelelően egymásután kirakni.

Fel, vagy lefelé menő sorrend

alatt az értendő, hogy az alapkártyától kiindulva növekvő, vagy csökkenő sorrendben kell a színcsaládok lapjait kiraknunk. Ha történetesen ász az alapkártya, akkor a felfelé menő sorrend:

ász—2—3—4—5—6—7—8—9—10—Bub—Dáma—Király

a francia kártyánál. Ha például egy ötös az alapkártya, akkor a felfelé menő sorrend:

5—6—7—8—9—10—Bub—Dáma—Király—Ász—2—3—4.

Ha tegyük fel egy király az alapkártya és lefelé menő sorrend az előírás:

Király—Dáma—Bub—10—9—8—7—6—5—4—3—2—Ász.

lapok kerülnek egymásra. Ha lefelé menő sorrend ötös alapkártyánál van előírva:

*5—4—3—2—Ász—Király—Dáma—Bub—*10—9—8—7—6.

következnek egymásután, — ha az előírás kivételesen abban a pasziansban más szabályokat nem állít fel.

Váltott szin

azt jelenti, hogy a sorozat nem egy színben, hanem rendszerint piros (kőr, káró) és fekete (pikk, treff) színű lapokból váltakozva állítandó össze.

Talón

a neve annak a kártyacsomagnak, amely a pasziansz kezdetekor kirakott lapok levonásával megmarad. A talón *átnézése,* vagy *„átlapozása“* azt jelenti, hogy a talón lapjait egyenkint megnézzük és ha felhasználható a lap, kirakjuk, ha nem ér

egyelőre semmit számunkra, magunk elé nyitva letesszük. Igy keletkezik az *„Új talón"*. Az új talón látható lapja az a kártya, amely legfelül van. A talón átnézése *„hármasával"*, egyszerre három lapnak leemelését jelenti. Amikor a talón lapjai elfogynak, ha az előírás megengedi, megfordítjuk az új talónt és újból kezdjük az egészet. A talón háromszori átnézése még egy harmadik végiglapozást is engedélyez.

Nyitva, csukva

azt jelenti, hogy bizonyos lapokat ábrával láthatóan, képpel felfelé, vagy háttal kell az asztalra tennünk.

Segitő-lap

a neve annak a kártyának, amelyet az előírásnak megfelelően külön kirakunk és akkor veszünk igénybe, amikor éppen szükség van rá. Üres helynek nevezzük azt a helyet, amelyet több segítő lap, (esetleg csomag) között egy, vagy több lap elvételével kaptunk.

Szabad-lap

a neve annak a kártyának, amelyhez hozzá szabad nyúlnunk, mert vagy legfelül van egy csomagban, vagy kissé egymásra tett lapok között a legszélső kártya. Ha ezt a lapot elvesszük, a mögötte lévő válik szabaddá.

Domb,

vagy *„szemétdomb"* a neve annak a kártyacsomagnak, amelynek lapjaitól célszerű kirakás útján mielőbb megszabadulni.

Fontos tanács:

E könyv pasziansz ainak leírásait kövessük kártyával a kézben, csak így tudunk gyorsan megtanulni egy játékot.

Pasziánszok magyar kártyával.

1. Számolósdi.

Egyszerű, könnyű.

Semmi fejtörés, kombináció, hanem ahogy a sors hozza, aszerint sikerülhet. Alkalmas tehát arra, hogy gondoljunk valamire, amely természetesen teljesülni fog, — ha a pasziánsz kijön.

Vegyünk elő *egy csomag 32 lapos magyar kártyát* (ha nincs, kivehetjük egy csomag francia kártya alacsony lapjait kettestől hatosig bezárólag) és keverjük meg alaposan. Rakjunk ki képpel felfelé négy vízszintes sort, mindegyikben nyolc lappal. Most kezdjünk el számolni balról jobbra:

— *Hét, nyolc, kilenc, tíz, alsó, felső, király, ász* . . .

Ha az első sor baloldalán kezdett számolásnál egy olyan lapra akadunk, amely egyezik értékben azzal a lappal, amelyet éppen mondottunk, ezt a lapot eltávolítjuk. Folytatjuk a számolást a második, majd a harmadik és negyedik sorban, mindig eltávolítva az azonos lapokat. Ha befejeztük, újból kezd-

jük elölről az első sornál, folyamatosan számolva a most már összeolvadó sorokon. Az azonos lapokat mindig eltávolítjuk. Ha újból befejeztük, ott folytatjuk ismét fennt, ahol abbahagytuk a lenti utolsó lapnál. Egészen addig folytatjuk a folyamatos számolást, amíg egy lap sem, legfeljebb egy, vagy két kártya marad. Ha úgy vesszük észre a számolás folyamán, hogy már nem tudunk lapot eltávolítani, mert mindíg ugyanazok a számok és lapok találkoznak, a pasziansz elakadt, nem jött ki. Rendszerint abban az esetben fordul ez elő, amikor nyolc, vagy négy lap marad az asztalon.

Átlagos számítás szerint *100* eset közül 70 esetben kijön ez a pasziansz.

2. Párok.

Ujoncoknak való.

Egy csomag magyar kártyát keverjünk meg, emeljük is le, azután rakjunk ki *nyolc négyes* csomagot ábrával felfelé. A látható lapok közül párokat, két egyforma értékű lapot kell mindíg eltávolítanunk. Ha egyszerre esetleg három egyforma lapot is látunk, olyan két lapot vegyünk el, amely alatt a játék további vezetése szempontjából kedvezőbb lapot találunk. Megüresedett helyre nem szabad más lapot tenni. Igyekeznünk kell a csomagokat egyenletesen kisebbíteni.

Ha végül valamennyi lapot sikerült eltávolítanunk így párosával, vagy egymás alatt két egyforma lap maradt, a pasziansz kijött.

Átlagos számítás szerint 100 eset közül *30* esetben sikerül ez a pasziansz.

3. Pasziansz stratégia.

Érdekes.

Vegyünk elő egy csomag magyar kártyát, keverjük meg alaposan és tegyük magunk elé talónként az egész csomagot.

A pasziansz célja: a

négy hetesre

színre való tekintet nélkül felépíteni a sorozatokat ászig bezárólag. Ebből a célból a talón lapjait egyenként megnézzük és azokat a lapokat, amelyeket egyelőre nem tudunk használni, három új talón csomagba helyezzük, most azonban ábrával felfelé. Ha hetes kerül a kezünkbe, természetesen rögtön kitesszük, mint alapkártyát. A talónról levett egyelőre nem használható lapokat úgy kell a három új csoportba raknunk, hogy azok később minél könnyebben értékesíthetők legyenek. Az új csomagok legfelső lapjai ugyanis bármikor felrakhatók a sorozatokra. A talón lapjainak elhelyezésekor ügyes stratégiára van szükség, hogy a három csomagba úgy csoportosítsuk lapjainkat, hogy azok adott esetben rendelkezésünkre állhassanak. Hasznos tanács, a lapokat a három csomagra úgy rakni, hogy lehetőleg egy alacsonyabb lap kerüljön egy magasabbra.

Ha sikerül a talón egyszeri végiglapozásával valamennyi sorozatot felépítenünk, a pasziansz sikerült, ellenkező esetben kezdhetjük előlről az egészet.

Vegyünk egy példát. Mondjuk, hogy a lapok az alábbi sorrendben jönnek és könnyebb érthetőség kedvéért a három új talóncsomagot balról jobbra értve, a), b), c)-vel jelöljük.

Első lap a tök király: a) — Tök 9: a) — Piros alsó: a) — Makk 10: a) — Piros 10: a) — Tök alsó: b) — Zöld ász: c) — Makk király: c) — Zöld 7: alapkártya. — Piros 8: Zöld 7-re. — Zöld alsó: b) — Piros 9: zöld 8-ra — Piros 10 (a): piros 9-re. — Zöld alsó (b): piros 10-re. — Tök ász:c) —

Makk felső: zöld alsóra. — Makk 8: a) — Tök 10: b) — Makk alsó: b) — Tök felső: c) — Piros felső: c) — Makk 7: alapkártya. — Makk 8: makk 7-re. — Piros 7 és tök 7 alapkártyák. — Piros király: makk felsőre. — Zöld felső: c) — Zöld 8: piros 7-re. — Zöld király: a) — Zöld 10: b) — Piros ász: piros királyra, ezzel az egyik sorozat elkészült. — Tök 8: tök 7-re. — Makk 8: makk 7-re. — Makk 9: makk 8-ra — Zöld 9: zöld 8-ra. — Zöld 10(b): makk 9-re, Makk alsó (b): zöld 10-re. — Most már a többi könnyű: a pasziansz megy a maga útján, stratégiánk helyes volt, ki fog jönni.

Átlagos számítás szerint 100 eset közül jó játékot véve alapul, *50* esetben sikerülhet ez a pasziansz.

4. Családalapítás.

Szórakoztató.

A magyar kártya egyik legszebb és legszórakoztatóbb kombinációs pasziansát mutatjuk itt be. Akik nem szeretnek túlságosan hosszú ideig tartó nehéz pasziánszokba belegabalyodni, viszont mégis szívesen elkombinálgatnak rövidebb ideig, azok számára különösen megfelelő a *„Családalapítás"* nevű pasziansz.

Vegyünk elő egy csomag 32 lapos magyar kártyát (vagy vegyük ki a francia kártya alacsony lapjait), keverjük meg alaposan és kövessük pontosan az alábbi tudnivalókat:

a) Rakjunk ki egymás mellé négy csomagocska kártyát, mindegyikében négy lappal, háttal felfelé.

b) Mind a négy csomagra tegyünk egy-egy lapot képpel felfelé.

A feladat: megalapítani a színcsaládokat és az egyes színekben *ász, 7, 8, 9, 10, alsó, felső, király* sorrendben a felépítést elvégezni.

c) Ha a négy látható lap valamelyike ász, úgy ezt tegyük oldalra és fordítsuk meg képpel felfelé az alatta lévő lapot. Ha a kitett ászra, (ászokra) hetest tudunk rátenni, ismét megfordítjuk a szabaddá vált lapot.

d) A látható lapok egymás között is egymásra rakhatók, mégpedig lefelé menő rangsorban. Például egy tök alsóra rátehetjük a piros tizest. Ugyanazon színű lapok itt nem rakhatók egymásra, mint a színcsaládok felépítésénél, hanem csak másszínű lapok. A tök alsóra tehát tök tízes nem kerülhet. Minden szabaddá vált helyen megfordítjuk a leborított lapot és ha lehet elhelyezzük valahol. Az esetleg teljesen felszabaduló négy hely közül valamelyikre bármilyen lapot tehetünk.

e) Az átrakásnál áttehetünk lapokat egyenként,

vagy párosával. Egy király-dámát például egyszerre leemelhetünk, hogy üressé vált helyre áttegyük. Kettőnél több lapot egyszerre áthelyezni nem szabad.

f) Ha megakadtunk, megkezdjük a megmaradt lapok (talón) egyenkénti átnézését. Ha lehet, a lapokat vagy a színcsaládokra helyezzük, vagy csatlakozó lapként rakjuk fel. Ha a talón első lapját nem használhatjuk, a talón elé tesszük, nyitva. A látott új talón lap bármikor felhasználható.

g) A talónt csak egyetlen egyszer nézhetjük végig. Ha ezalatt sikerül a színcsaládokat felépíteni, úgy, hogy a négy királyig a megfelelő színsorozatok együtt legyenek, a pasziansz kijött.

A játék taktikája megköveteli, hogy igyekezzünk mielőbb felszabadítani csukott lapokat, vagy igyekezzünk üres helyeket teremteni, ahová bármilyen más lapot feltehetünk. A színcsaládokra már felrakott lapot visszavenni, hogy a játékban segítségünkre legyen, nem lehet.

Átlagos számítás szerint hibátlan kombinálást figyelembe véve, ez a pasziansz 100 közül körülbelül 35 esetben sikerül.

5. A négy sarok.

20 kártyával!

Vegyünk elő egy csomag magyar kártyát, vegyük ki belőle a hetes, nyolcas és kilenceseket, úgy hogy mindössze 20 kártyánk maradjon. Keverjük meg ezt a 20 kártyalapot és rakjunk ki belőle háttal felfelé egymás alá négy sort mindegyikében öt lappal.

A feladat az egyes sorokban rendet csinálni szín és nagyság szerint. Az egyes sorok színe:

1. Piros.
2. Makk.
3. Tök.
4. Zöld.

A játékot úgy kezdjük meg, hogy elvesszük az első sor balszélső kártyáját. Kiindulunk abból az elvből, hogy minden lapnak helye van, elsősorban a fenti színsorrend és minden sorban balról kezdve

10—alsó—felső—király—ász

helysorrend szerint. A balszélső kártyát tehát megnézzük és elhelyezzük helyére, a helyén lévő lapot tovább visszük annak a helyére és így tovább. Ha a piros tizest, vagyis az első saroklapot kapjuk, leteszszük a helyére és most egy másik sarokból veszünk el lapot. Mégpedig a felső jobb sarokból. Folytatjuk a játékot, amíg meg nem húzzuk a piros ászt. Ezután a bal alsó sarokból veszünk el lapot, végül a jobb alsó sarokból. A sarok helyek sorrendje tehát a következő:

1. Bal felső sarok.
2. Jobb felső sarok.
3. Bal alsó sarok.
4. Jobb alsó sarok.

Ha valamelyik sarok a fenti sorrendben már nem ad új lapot, mert a hely már megtalálta gaz-

dáját, a következő sarokhoz fordulunk. A pasziansz akkor sikerül, ha a jelzett szín és értéksorrendben minden lap képpel felfelé a helyére kerül, viszont ha a négy sarok előbb kapja meg a gazdáját, nincs tovább, — a pasziansz sikertelen maradt, kezdhetjük elölről.

Ennek a pasziansznak az a szépséghibája, hogy nagyon ritkán jöhet ki. Matematikailag lehetetlen, hogy sűrűn sikerülhessen. Ha tehát tíz kirakás közül egyszer sikerült, már meglehetünk elégedve az eredménnyel.

6. Játék a figurákkal.

Könnyű.

Vegyünk elő egy csomag 32 lapos magyar kártyát (ha nincs, francia kártyából távolítsuk el a kis lapokat hatosig bezárólag), keverjük meg alaposan és rakjunk ki háttal felfelé hat csomagocskát, olymódon, hogy balról jobbra egymás mellé teszünk hat lapot, azután újból balról jobbra rakunk egy új sort, majd egy harmadikat, negyediket, ötödiket és végül a megmaradt két lapot a két baloldali csomag tetejére tesszük.

A pasziansz célja, az egyes csoportokból, egy csomagba összehozni a figurákat. Figurák ebben a játékban: a *király*, *felső* és *alsó*.

Először megnézzük a baloldali csomagot, vajjon milyen kártya a legalsó lapja? Ha mondjuk nem figura, hanem egy kilences; asztalunk baloldalára tesszük, mint játékból kiesett lapot. Eltávolítjuk sorban a csomagocska aljáról azokat a lapokat, amelyek nem figurák. Amint egy királyra, felsőre, vagy alsóra bukkanunk, abbahagyjuk a müveletet és visszatesszük eredeti helyére a csomagot.

Most a második csomag aljáról távolítjuk el a nem figurákat. Ha történetesen figura van alul, a csomagot változatlanul visszatesszük helyére. Ugyanígy járunk el a harmadik, negyedik, ötödik és hatodik csomaggal is. Ha valamelyik csomagban egy figura sincs, akkor az egész csomag eltávolítható.

Most megfogjuk a baloldali csomagot, ráhelyezzük a másodikra, ezt a csomagot a harmadikra, és így tovább úgy, hogy összesen egy csomag kártyánk legyen. Most ismét egyesével rakjuk ki a lapokat, azonban már csak öt csomagunk lehet. Megismételjük a csomagok aljáról a nem figurák eltávolítását. Ismét egymásra rakjuk az egyes csomagokat és négy új csomagot rakunk ki. Ujból eltávolítás következik a csomagok aljáról, megint egymásra rakás, előbb három, később már csak két csomagunk lesz. Ha a két csomag alján akad még nem figura, ezeket is eltávolítjuk.

A két csomagot egymásra rakjuk, (a baloldalit a jobboldali tetejére), megnézzük figura van-e legalul, eltávolítjuk a nem figurákat és felcsapjuk a megmaradt lapokat. A pasziansz sikerül, ha a figurák között nincs más lap, a magyar kártya 12 figurája együtt van. Ha nem sikerült eltávolítanunk valamennyi más lapot, a pasziansz sikertelenül végződött.

Ez a pasziansz ritkán sikerül. Átlagos számítás szerint 100 közül 15 esetben jön ki.

7. Építőmester.

64 lappal!

Vegyünk elő *két csomag* magyar kártyát, tehát összesen 64 lapot. (Ha nem áll rendelkezésre két magyar kártya, vegyük ki két csomag francia kártyából kettestől hatosig bezárólag a lapokat). Keverjük meg alaposan a 64 lapot és most vegyük tudomásul a következőket:

A nyolc ászra megfelelő színben fel kell építenünk, *ász, 7, 8, 9, 10, alsó, felső, király* sorrendben az egyes szincsaládokat. Először is megkezdjük a segítőlapok kirakását. Kirakunk *ábrával láthatóan négy, nyolc lapból álló függőleges sort.* Ha a lapok kirakásánál ászra bukkanunk, ezt rögtön kitesszük, a soroknak azonban ekkor is nyolc lapból kell álniuk. Kirakjuk továbbá azokat a lapokat is, amelyek soron következve már valamelyik kitett ászra illenek rá. Amikor a négy nyolcas csoport kirakásával elkészültünk, további feladatunk ez: A négy függőleges sornak csak a legalsó lapjai az úgynevezett szabad lapok. A *talónt* egyesével elkezdjük „lapozni", az ászokra megfelelő színben felrakjuk a soron következő lapokat, természetesen az elénkbukkanó ászokat is kirakjuk és a már megnézett talón lapok közül a látható lapot is bármikor felhasználhatjuk. A függőleges sorok szabad lapjait bármikor igénybe vehetjük, sőt lefelé menő rangsorban , színre való tekintet nélkül ezeket a lapokat egyesével egymásra is tehetjük, hogy új lapokat szabadítsunk fel. Ha valamelyik függőleges sor megürül, bármilyen szabad lappal új sort kezdhetünk. A talónt *kétszer* nézhetjük végig. Ha ezalatt sikerül a nyolc ászra színek szerint felépíteni királyig bezárólag a családokat, a siker feljogosít bennünket arra, hogy *„építőmester"*-nek nevezzük magunkat.

Átlagos számítás szerint ez a pasziansz 100 eset közül körülbelül *45* esetben sikerül.

Pasziánszok egy csomag francia kártyával (52 lap)

8. A kis lépcső.

Kombinációs lehetőség.

A megkevert egy csomag francia kártyát a túloldali minta szerint (1. ábra) kirakjuk.

A feladat: Rakjuk ki a négy ászra megfelelő színben a soron következő lapokat egészen a királyig.

A játék menete: Ha van a lépcsőn ász, magunk elé helyezzük, erre jön a szín kettese, majd hármasa, stb. A levett lap helyén megfordítjuk a következő lapot. A látható szomszédos értékű lapok lefelé menő sorrendben, de mindig más színben (piros-fekete) egymásra rakhatók. A mellékelt példa kőr ötösére, mint piros lapra, rátehetjük a treff négyest, mint fekete lapot és megfordítjuk a négyes elvételével felszabadult kártyát. Egész sorozatokat is elvehetünk és áthelyezhetünk megfelelő másik helyre. Ha egy lépcsősorban felfordítandó lap már nincs, ide királyt, vagy királlyal kezdődő sorozatot helyezhetünk. Sorozatot megszakítva is áthelyezhetünk, ha érdekünk úgy kívánja. — Ha a kiosztás után már nem tu-

1. ábra.

dunk több lapot szabadítani és áthelyezni, a talónhoz folyamodunk.

A talón első három lapját egyszerre leemeljük, megfordítjuk és a megjelenő legalsó lapot, ha lehet elhelyezzük valahol. Ha sikerül ez, az alatta lévő lap is felhasználható, vagy a lépcsőn való elhelyezésre, vagy a már kitett ászra illik esetleg rá. Ezután újból három lapot emelünk le egyszerre és így tovább, egészen, míg a talón lapjai elfogynak. A talón utolsó 4 lapja mindig megnézhető. Ezután visszafordítjuk háttal a talónt és elölről kezdjük a műveletet. Ha a talón lapjai hármasával már nem segítik elő a helyzet javulását, a pasziansz nem jött ki.

Átlagos számítás szerint ez a pasziansz kijön 100 közül 40 esetben.

9. A kirakat.

Nem nehéz.

Egy okleveles pasziansz szakértő mutatta be az alábbi pasziansszot. Szerinte ez a pasziansz díjat nyert az 1939. évi patagóniai nemzetközi pasziansz-versenyen. Egy leopoldwillei kenguruvadász találta fel a pasziansz pedigréje szerint és egy elsüllyedt *tengeralattjáró menekült vitorlamestere mutatta be egy weekend alkalmával ismerősünknek.*

Válasszuk ki egy csomag francia kártya

négy királyát

és egy igen nagy asztalon tegyük oldalt egymás alá képpel felfelé a négy lapot. Most pedig valamennyi többi lap a *„kirakat"*-ba kerül. A 48 lapot alapos keverés után kirakjuk egymás alá

képpel felfelé nyolc vízszintes sorba,

úgy hogy mindegyik sorban *hat* kártya legyen. Amikor elkezdjük a kirakást balról-jobbra irányban, máris ügyeljünk arra, hogy nem akad-e egy ász a kezünkbe. Ezt rögtön rátesszük a megfelelő szín királyára. A négy királyra ugyanis felfelé menő rangsorban fel kell építeni az egyes színek családját, bezárólag a dámáig.

Amikor a nyolc hatos sor kirakásánál ászra bukkanunk, az elvett lap helyét nem szabad betöltenünk, úgy hogy egy sor állhat öt, vagy még kevesebb lapból is. Ha egy ászt kiraktunk, akkor már vigyáznunk kell, hogy nem kerül-e elénk a soron következő kettes, majd mindazok a lapok, amelyek kirakhatók. Visszamenőleg, a már kirakott sorokból nem vehetünk el lapot, amely soronkövetkezne a családokban.

Ha végeztünk a nyolc sor kirakásával, vegyük tudomásul a következőket: úgynevezett

„szabad" lapok

az egyes sorok jobbszélén lévő kártyák. A jobbszélről mindig elvehetünk lapot, ha az felrakható a királyi csomagra. Ha már nem tudunk további lapokat felrakni, jogunk van egyesével a jobbszélen talált lapokat egymásra tenni lefelé menő rangsorban szinre való tekintet nélkül. Ilymódon új lapokat szabadíthatunk fel. Mindig csak egyesével tehetünk azonban át lapokat az egyik sorból a másikba.

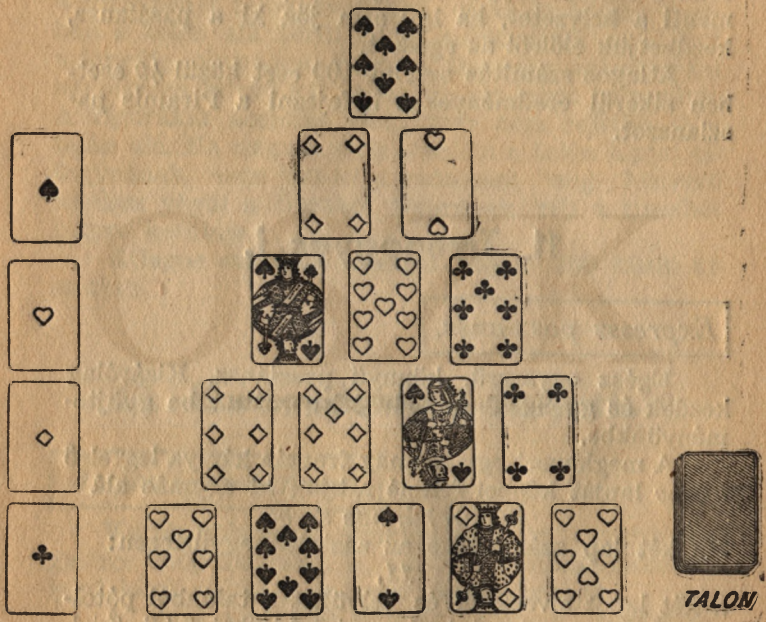
Ha valamelyik sor megürül, bármilyen tetszésszerinti szabad lapot elvehetünk és az üres sor balszélére tehetjük. Ha ügyesen rakosgatunk és szerencsénk is van, valamennyi kártyát felrakhatjuk, úgy hogy az egyes színek csoportjai dámával végződnek.

Ha jól játszunk, átlagos számítás szerint 100 eset közül ez a paszianasz *65*-ször sikerül.

10. Piramis.

Egész könnyű.

Vegyünk elő egy csomag 52 lapos francia kártyát, keressük ki a négy ászt és a következő 15 lapot piramis alakban, a 2. ábra szerint rakjuk ki, képpel láthatóan.

2. ábra.

A feladat: a négy ászra megfelelő színben felépíteni a színcsaládokat. Először is felrakjuk a piramisból a megfelelő lapokat, majd ezeket új kártyákkal pótoljuk a talónból. Ha már a piramisban nincs használható lap, megkezdjük a talón egyenkinti „lapozását" Minden lapot amely felrakható,

felteszünk és figyelemmel kísérjük a piramist is, hogy nincs-e felrakható lap. A piramisban megüresedett helyeket elsősorban a talón már átnézett lapjaival pótoljuk, amelyeket nyitva egymásra rakunk.

Ha a talón lapjai elfogynak, vagyis a piramis lapjai is felhasználhatók és sikerül a színcsaládokat felépíteni, a pasziansz kijött, ha azonban a talón egyszeri átnézése nem segítette sikerhez a pasziansszot, másodszor már nem vehetjük újból át a talónt, csak a legelső lapját vehetjük elő, hátha ez megmenti a helyzetet, ha így sem jön ki a pasziansz, kezdhetjük elölről az egészet.

Átlagos számítás szerint 100 eset közül *40* esetben sikerül eredményesen befejezni a Piramis pasziansszot.

11. Tizenegyes I.

Expressz pasziansz.

Egész egyszerű, könnyű pasziansz. Kizárólag kezdők és gyengébbek kedvéért soroztuk be gyűjteményünkbe.

A megkevert egy csomag francia kártya legfelső *kilenc* lapját képpel felfelé rakjuk ki egymás alá

három hármas sorba.

Ha két lap számértéke az asztalon együttesen:

11,

a két lapot elvesszük és helyüket a talónból pótoljuk. A 11-es szám tetszésszerint kijöhet 5+6, 7+4, 10+1, vagy bármely variációból. Az asztalra került figurák közül egyszerre távolíthatunk el egy bubot, egy dámát és egy királyt. Ha megakadtunk, a talón legfelső lapját megnézhetjük és igénybevehetjük.

A feladat: A talón lapjai fogyjanak el.

Átlagos számítás szerint kijön 100 közül *40* esetben.

12. Tizenegyes II.

Ikertestvére a Tizenegyes I.-nek.

Könnyű, kombinációs lehetőség nincs benne, pihent agyúak számára túlegyszerű.

A megkevert egy csomag francia kártyából *tizenkét lapot három négyes sorba helyezünk,* a kirakásnál felbukkanó bub, dáma és király azonban a talón alá kerül. Most megkezdjük a játékot mégpedig olymódon, hogy a tizenegy számértéket együttesen kitevő két lapra új két lapot helyezünk. A figurákat azonban most már nem rejtjük el a talón alá. Ha megakadunk, mielőtt a talón lapjai elfogynának, nem jött ki a pasziansz, míg kedvező esetben végül a tizenkét figurának kell a tizenkét helyre kerülnie.

Átlagos számítás szerint kijön 100 közül *62* esetben.

13. Gummidominó helyett...

A cím igazat mond.

Kuriózumképpen ideírjuk azt a meglehetős gyenge kis paszianszot is, amelyet *gummidominó helyett* lehet ajánlani az arra rászorultaknak.

A megkevert egy csomag francia kártyából négy lapot, kettő-kettőt egymás alá rakunk képpel felfelé. Ha akad a négy között például két treff, két kőr, két pikk, vagy két káró lap, ezekre a talónból két új lapot teszünk. Folytatjuk addig, míg a talón lapjai el nem fogynak, vagy, megakadtunk, mert nincs egyforma színű lap előttünk.

Átlagos számítás szerint kijön 100 eset közül mindössze *10* esetben!

14. A cirkusz.

Mulatságos!

Egész egyszerű, mulatságos, sőt talán kicsit izgalmas pasziansszot mutatunk itt be. Kombinációra, ügyességre ugyan nem nyílik alkalom, ha ezt a pasziansszot rakjuk, de mint szórakoztató kis játékot az olvasó figyelmébe ajánljuk.

Egy csomag francia kártyát alaposan megkeverünk és körben 13x4 elosztást háttal kirakunk, a mellékelt minta (3. ábra) szerint:

A kártyáknak a szokásos számértékeit vesszük tekintetbe, vagyis az ász=1, bub=11, dáma=12, király=13 stb. Az egyik tetszésszerinti csomagocskáról leemelünk egy lapot. Pl. az ábrán 13-mal megjelölt csomagról lemeltünk egy dámát, vagyis egy 12-est Most az óramutató forgásának irányában annyi csomagocskát számolunk, amennyit a leemelt lap mutat, jelen esetben tehát 12-t, vagyis kezdjük a szomszéd csomagnál, ez az egyes és számolunk 12-ig. Ha odaérkeztünk, a csomag alá ábrával felfelé elrejtjük a lapot és helyette a tetejéről lemeljük az új lapot. Megint számolunk tovább, amennyit az új kártya mutat. Ha történetesen királyt, vagyis 13-ast emelünk le, ezt rögtön a saját csomag alá rejthetjük, hiszen 13 csomag, éppen egy teljes kört tesz ki.

Megyünk tehát körbe-körbe ebben a pasziansz-ban, éppen úgy, mint a cirkuszló (innen a pasziansz neve).

Nemsokára előfordul, hogy valamelyik csomagról az utolsó háttal fekvő lapot emeltük le. Nem baj, egyelőre nem történt baj. Működünk tovább és a körszámolásban a már *„megtelt"* csomag is részt-vesz. Ha történetesen olyan lapot kapunk, amely a már megtelt csomaghoz küld bennünket, a pasziansz megbukott, mert innen nincs továbbvinni való lap. (Megtelt csomagnak számít az a csomag is, amely-

ről a legelső lapot a játék indulásánál elvettük). Ha két „megtelt" csomagunk van, ezeket még továbbszámolás előtt sürgősen kiemeljük a körből, megtelt csomagokat ugyanis párosával el lehet és el kell

3. ábra.

vinni. Számolunk tovább a megmaradt csomagocskák között.

Sikerül a pasziansz akkor, ha egyedül marad az utolsó, a tizenharmadik csomag.

Átlagos számítás szerint *„A cirkusz"* pasziansz 100 közül csak 18 esetben sikerül eredményesen.

15. A legyező.

Népszerű.

Ez a régi népszerű pasziansz, nem maradhatott ki gyűjteményünkből. Vegyünk elő egy csomag francia kártyát, keverjük meg alaposan, emeljük le és csináljunk sok helyet az asztalon, mert ehhez a pasziansz hoz egy kö oly nagy telekrészre van szükségünk asztalunkon.

Rakjuk ki a kártyát 3 lapból álló kis legyezőformájú részekre. Kapunk *16 három* és 1 négy lapból álló legyezőt. Vegyük szemügyre a legyezőket: ha valamelyik legyező legfelső lapjaként *ászt* látunk, ezt vegyük le és tegyük külön. A cél ugyanis az ászokra felépíteni felmenő rangsorban királyig bezárólag minden szín családját.

Minden legyezőrész legfelső lapjával manipulálhatunk csak. Ha a már kitett ászra, vagy ászokra kettest, hármast találunk, ezeket felrakjuk, ha ilyen lapok nincsenek már, akkor a legyezők közötti kombinációkba kezdhetünk. Valamelyik legyező legfelső lapját (ha már elvettünk egy lapot, a második lap lesz a szabad kártya) át tudjuk tenni egy másik legyező legfelső lapjára ugyanabban a színben, lefelé menő sorrendben, így felszabadíthatunk új lapokat. Mindig csak egyenkint rakhatunk át lapot egyik legyezőről a másikra.

Ha véglegesen megakadtunk, a legyezőket összekeverjük és újból kiosztjuk legyezőformára a lapokat. Az utolsó legyező állhat most már akár egy lapból is. Harmadszor is megismételhetjük ezt a műveletet. Ha ezalatt nem sikerül felépíteni királyig bezárólag az összes színcsaládokat, a pasziansz nem jött ki.

Átlagos számítás szerint ez a pasziansz 100 közül *38* esetben sikerül.

16. Boldog házasság.

Semmi fejtörés.

Könnyű, kedves pasziansz. Nem igényel semmi fejtörést, csak némi figyelmet. Válogassuk ki egy csomag francia kártya ászait és ketteseit. Az azonos színű ászokat és ketteseket helyezzük egymás mellé és tegyük a négy pár lapot egymás alá,. Most keverjük meg alaposan a megmaradt kártyacsomagot és tegyünk le *kilenc lapot* (egymás alá háromhármat) nyitva az asztalra.

A feladat: az ászokra azonos színben fel kell raknunk a

3, 5, 7, 9, Bub, Király,

a kettesekre a

4, 6, 8, 10, Dáma

lapokat. A felütött kilenc lapból megkezdjük a felrakást, az üres helyeket a talónból pótoljuk. Ha a látott lapok már nem segítenek, megkezdjük a talón felhasználását és egyenkint megnézzük a lapokat felrakhatók-e? Ha a kilenc lapból feltudunk használni lapot, most a talón látott lapjaiból pótoljuk az üres helyet. Sikerült a pasziansz, ha a talón egyszeri felhasználásával minden szín királya és dámája egymás mellé kerül, vagyis a párok boldog házasságban egyesülnek.

Átlagos számítás szerint ez a pasziansz 100 közül 75 esetben sikerül.

17. Rendező pályaudvar.

Nagyon nehéz.

Aki abban a hiszemben van, hogy 52 lapos francia kártyacsomaggal nem lehet túlságosan nehéz pasziansszot rakni, az alaposan téved, ha megismerkedik a *„Rendező pályaudvar"* nevet viselő ugyancsak nehéz és rengeteg kombinációs lehetőséget nyújtó pasziansszal.

Vegyünk tehát elő egy csomag francia kártyát, keressük ki a

négy ászt

és rakjuk ki ezeket egymás alá asztalunk balszélére. A megmaradt 48 lapot keverjük alaposan össze és rakjunk ki ugyancsak ábrával felfelé

négy vízszintes 12 lapból álló sort

egymás alá, mégpedig olymódon, hogy a sorok az ászok folytatásai legyenek, mégis ügyeljünk arra, hogy az ászok és a sorok között egy kártyának való üres hely maradjon.

A pasziansz célja: az ászoknak megfelelő színekben lapcserélgetés útján összehozni balról jobbra növekvő sorrendben az egyes színcsaládokat.

Ha végeztünk a lapok felrakásával, keressük meg a négy kettest és tegyük ászaik mellé az üresen maradt helyekre. Most a mezőnyben kaptunk négy üres helyet, amelyet más lapokkal tölthetünk be. Az üres helyekre olyan lapokat tehetünk, amelyek az üres helytől balra lévő lapok után színben és felmenő rangban illenek. Ha van mondjuk egy üres helyünk és ettől balra látunk egy kőr nyolcast, ide a kőr kilencest rakhatjuk. Király után természetesen nem tehetünk más lapot és ezért egyrészt igyekszünk minél később elvenni olyan lapot,

amely király mögött van, másrészt a királyokat ha lehet dámák mögött helyezünk el.

A terv elsősorban arra irányul, hogy a már kirakott kettesek mögött szabadíthassunk fel üres helyeket és ide a hármasokat, majd négyeseket helyezhessük. Észrevehetjük, hogy milyen tág kombinációs lehetőségek nyílnak ennél a pasziansznál. Előrelátóan kell dolgoznunk és csak akkor helyezünk át üres helyre egy lapot, ha öt-hat húzásra előre kiszámíthatjuk, hogy jelentős hasznunk lesz belőle.

Ha elakadtunk, összeszedjük a még rendbe nem rakott lapokat és ezeket összekeverjük, majd újból kirakjuk a sorokat, most azonban a készen álló töredék után, hagyjunk minden sorban üres helyet, vagyis a következő lapot a sorozathoz azonnal kiemelhetjük és az üres helyekre átvihetjük. Folytatjuk az előbbiek alapján a rendezést, áthelyezést egészen addig, míg vagy sikerül a színcsaládokat máris szabályszerűen felépíteni, vagy pedig újból megakadunk.

Utóbbi esetben harmadszor is kirakhatjuk a lapokat, vagyis nem bántjuk a már kész részt és a többi lapot ismét összekeverjük és kirakjuk, újból üres helyet hagyva a már elkészült sorozatok után.

Ha a harmadik kirakás után sikerül a nagy fáradtság és a kombinálgatás eredménye: felépültek a sorok, a pasziansz kijött. Mint a vasútasok egy óriási rendező pályaudvar rengeteg vágánya és váltója között a mozdonyokat, szerelvényeket, úgy igazgatjuk mi is a lapokat a mi *rendező pályaudvarunkon.*

Elképzelhető, hogy két játékos versenyszerűen játssza ezt a pasziansszot. Egyszerre kezdve egy-egy csomag francia kártyával kipróbálhatjuk *ki* az ügyesebb, ki lesz előbb eredményesen kész.

18. Az égig érő létra.

Mulatságos!

Bizonyára sokan akadnak majd, akik megkedvelik majd az alábbi pasziansszot. Vegyünk elő egy csomag francia kártyát és válasszuk ki mindenekelőtt a 13 kőr lapot, ugyanekkor keressük ki a pikk bubot is.

Készítsük el a kőr lapokból az *„égig érő létrát"* a lapok értéksorrendjében, a mellékelt ábra (4. szám) szerint.

A pikk bub, melyet az ábrán az ász felett helyeztünk el, a bibliai *Jákób* megszemélyesitője, az égig érő létra 13 fokán kell őt az „égbe" küldeni. A létra fokai közül az ász=1, a bub=11, a dáma=12, a király=13. számú létrafoknak felel meg. A pikk bub (Jákób) a létrán hol fel, hol lefelé fog mászkálni, mégpedig a következő irányelvek szerint:

A megmaradt 38 kártyát összekeverjük és képpel felfelé kirakunk belőle egymás alá hat sort hathat lapból, alulra hetedik sorként pedig a megmaradt két lapot tesszük.

Elveszünk először is a felső sor hat lapjából tetszésszerinti két kártyát. A nagyobbik lap értékéből levonjuk a kisebbet. Például elvettünk egy királyt és egy tizest. 13—10=3, a pikk bub 3 lépcsőfokot vándorol felfelé a létrán, vagyis a kőr hármas fölé helyezzük. Ezután elvesszük a következő tetszésszerinti két lapot az első sorból, mondjuk egy kilencest és egy négyest: 9—4=5, a pikk bub, a 8-as létrafokra vándorol fel. Tegyük fel, hogy a harmadik elvett pár 12—4=8. Elkezdünk számolni a kilencedik létrafoktól kezdve, miután a létra csak 13 fokból áll, Jákób visszafordul, elindul lefelé és lejön egészen a 10. fokra. Most a második kirakott sort kezdjük párosával megbolygatni. A pikk bub most lefelé vándorol, a kőr ász elérésekor megfor-

1. ábra.

dul és megy újból fel. Fel, le, fel, le vándorol Jákob aszerint, hogy hányas számot kapunk az elvett lapokból.

Ezt a műveletet folytatjuk egészen addig, amíg el nem fogynak a kirakott lapok. Igyekezni kell az utolsó párokat már aszerint csoportosítani, hogy a hetedik sor két lapjának igénybevétele a pikk bubot az „égbe", vagyis a 13., de legalább a 12. fokra segítse. Ha ez sikerül, *teljesülni fog, amire gondoltunk!* ....

Ha két egyforma lapot emelünk ki a sorokból, akkor a pikk bub nem változtat helyet. Tessék megpróbálni, egy kis ügyességgel a pikk bub a 13. létrafokra fog véglegesen kerülni.

19. Quart.

Könnyű játék.

Egyike a legkönnyebb kirakós pasziánszoknak. Vegyünk elő egy csomag 52 lapos francia kártyát, keverjük meg alaposan, emeljük le és most vegyük tudomásul a pasziansz célját:

A lapokat úgy kell kiraknunk, hogy 13 négy lapból álló csomagocskát képezzünk, mégpedig úgy, hogy minden csomag négy lapja növekvő értéksorrendű legyen, vagyis egy-egy quartot képezzen. Ilyen négyes csomag lehet például: Ász, 2, 3, 4, vagy 8, 9, 10, B, vagy D, K, Á, 2. A lapokat, amelyeket a talón tetejéről egyenkint leveszünk, úgy helyezzük el az asztalon, hogy azok első kártyái legyenek a csomagocskáknak, vagyis ha pl. elsőnek egy nyolcast kapunk, ezt letesszük az 1—13 alapsorrend nyolcas helyére. Ha most pl. egy hetes jön, a nyolcas elé tesszük, míg ha most véletlenül újból egy

nyolcas kerülne a kezünkbe, ezt a hetesre tesszük rá.

A lapok alapsorrendje tehát: Ász, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, B, D, K.

A lapokat először az alaphelyekre kell elhelyeznünk, ha az alaphelyen már megvan az a lap, amit a talón tetejéről a továbbiakban húzunk, akkor megnézzük, hogy valamelyik csomagocskára, mint felmenő sorrendű kapcsolódó kártya elhelyezhető-e. Ha a lapot nem használhatjuk, magunk elé tesszük nyitva és rákerül minden nem használható lap. Ha alkalom nyílik, a legfelső, már megnézett talón lapot el kell helyeznünk. Mire a talón elfogy, valamennyi lapnak helyet kell kapnia a négyes csomagocskák quartjaiban, vagyis a következő sorrendet kell látnunk:

4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, B, D, K, Á, 2, 3.

Megjegyezzük, hogy játék közben növelhetjük lehetőségeinket, jogunk van a nem alaplapokat más helyre is áthelyezni.

Ez a pasziansz átlagos számítás szerint 100 közül 75 esetben sikerül.

★

Játszható ez a pasziansz olymódon is, hogy csak váltott színeket tehetünk egymásra. Először tehát csak piros színű alaplapok tehetők le és csak piros-fekete-piros-fekete sorrendben képezhetjük a quartokat. Ennél a játéknál a fekete lapok felrakása megelőzheti az ugyanolyan értékű piros színű alapkártyák kitevését, a piros lapokat azonban először alapkártyákként kell kitennünk. Ennél a játékvariációnál a talónt másodszor is átnézhetjük és végül a csomagocskák tetején fekete lapokból álló 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, B, D, K, Á, 2, 3 sorrendet kell kapnunk.

Így játszva ez a pasziansz 100 közül kb. 50 esetben sikerül.

20. Finom kis család.

Változatos!

Ebben a pasziánszban a megszokott színcsalád felépítést olymódon kell elvégeznünk, hogy egyszerűen nem vagyunk tekintettel a színekre, vagyis a színcsaládokba idegen színek is kerülhetnek. *Finom kis családokkal* állunk tehát szemben.
Egy csomag 52 lapos francia kártya alapos megkeverése után a következő a feladatunk:

a) Számoljunk le 9 kártyát, tegyük le egy csomagba az asztal baloldalára és fordítsuk meg képpel felfelé a legfelső lapot.

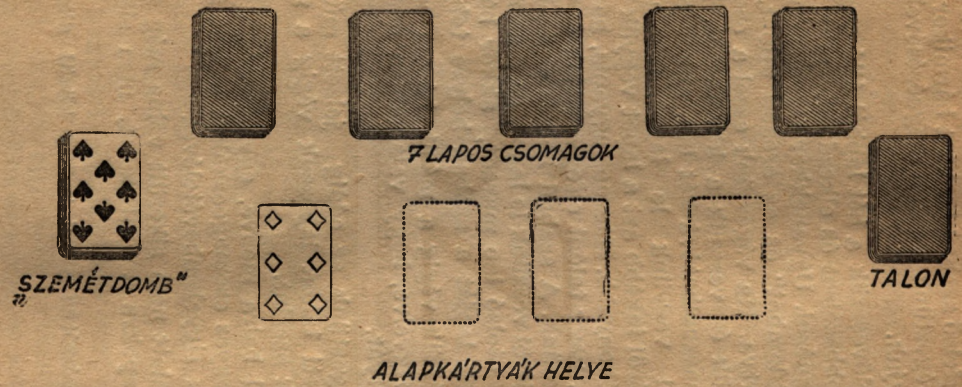
b) Számoljunk le 5 csomag lapot, mindegyikében 7 kártyával. Ezeket háttal felfelé helyezzük el egymás mellett.

c) Marad nyolc kártyánk. A legfelső lapot üssük ebből fel és ez lesz az egyik alapkártya. Ezt a lapot, — mondjuk hatost, helyezzük el magunk előtt és most már megkezdhetjük a „munkát". A lapok elhelyezése az 5. számú ábrán látható.

A jelen példánál a hatosokra kell felépíteni a színcsaládokat, a színek azonban ezúttal nem érdekelnek bennünket. A kőr hatosra tehát bármilyen hetes, erre bármilyen színű nyolcas kerülhet és négyszer hatostól kezdve ötösig bezárólag kell felépítenünk a soron következő lapokat. A játék sorrendje a következő:

a) Megnézzük, hogy a *„szemétdomb"*-nak jelzett csomag tetején lévő látható lap nem hatos, vagy hetes-e véletlenül. Ha ez lenne, a lapot felhasználjuk a felépítéshez és a következő lapot ábrával felfelé megfordítjuk. Ha ez a lap nem használható, megyünk tovább.

b) A talón lapjait egyenkint lapozzuk. Ha a felépítéshez valamelyik kártya felhasználható, kirak-

5. ábra.

juk és figyelemmel kísérjük a „szemétdomb" tetején lévő lapot, nem vált-e most alkalmassá kirakásra. A talón már megnézett és láthatóvá vált lapjai közül a legfelső szabad lapként bármikor felhasználható. Ha végeztünk a talón megnézésével, nyitva a helyén hagyjuk.

c) Most elővesszük a hét lapból álló csomagocskák közül a jobbszélsőt és elkezdjük, mint a talónt egyenkint megnézni. Ugyanekkor figyelemmel kísérjük a „szemétdombot" és az eredeti talónt, nincs-e felrakható kártya. Ha végeztünk ezzel a csomaggal, nyitva letesszük és vesszük a következőt. Ha egyszerre válik használhatóvá két lap, akkor először a szemétdombról vegyünk le lapot, míg a csomagocskák tetejéről inkább azt a lapot vegyük le, amelyik csomag vékonyabb. Hasznos ugyanis, ha valamelyik csomagot, vagy talónt elfogyasztjuk és így szabad helyet nyerünk. A szabad helyre elsőnek a szemétdomb tetejéről veszünk le lapot, ha a szemétdombon csak egy utolsó lap maradt, akkor bármelyik csomag legfelső lapját a szabad helyre tehetjük.

d) Így nézzük végig a másik három csomagot is, állandóan figyelve, hogy valahonnan nem tehettünk-e fel kártyát.

e) Ha végeztünk az eddig jelzett művelettel, újból az eredeti talónt lapozzuk végig a már ismert feltételek szerint.

f) Jobbról balra menve, egymásután újból végignézzük az egyes csomagocskákat a fent ismertetett irányelvek figyelembevételével.

g) Ha ezalatt nem sikerült volna még felépítenünk az alaplapokra a családokat, nem sikerült a pasziansz.

Átlagos számítás szerint 100 közül sikerül 60 esetben.

21. Rouge et noir.

Sok híve van.

Egy csomag francia kártyát, tehát 52 lapot alaposan megkeverünk és a kártyacsomag tetejéről leszámolunk egy tízes csomagot, amelyet háttal felfelé leteszünk az asztalra. Melléje, jobbra kirakunk soron következő négy lapot, mégpedig nyitva és egymás mellé. A következő lap a sor fölé kerül és ez lesz az alapkártya. Erre és három társára kell a színcsaládokat felfelé menő rangsorban felépíteni.

Mindenekelőtt megnézzük hogy a felütött négy lap között akad-e kártya, amelyet a színcsaládok építéséhez azonnal felhasználhatunk. Ha akad, a lapot felrakjuk és az így üresen támadt helyet a tízes zárt csomag legfelső lapjával töltjük ki. A négy hely lapjai lefelé menő rangsorban, váltott színekben, tehát piros-fekete alapon (rouge et noir) egymásra tehetők. Igyekeznünk kell minél több üres helyet teremteni, hogy a tízes csomag lapjai napvilágra kerüljenek. Ha már nem tudunk tovább működni, belekukkantunk a talón titkaiba. A talón hármasával vehető végig. Levesszük tehát a talón első három lapját, nyitva letesszük új talónként és a felső lap mindig felhasználható. A talón legutolsó négy lapja egyenkint is megnézhető. A talón akárhányszor végigvehető, természetesen azonban csak hármasával.

A négy helyen lassan-lassan egymás alatt sorok gyűlnek össze. Áttehetünk megfelelő helyre egész csoportokat is a megfelelő csatlakozó helyre. Pl. Fekete kettessel végződik egy sor, áttehetünk egy másik csoportot, amely piros ásszal kezdődik. Megjegyezzük, hogyha egy elénk bukkanó lap jó a színcsaládok felépítéséhez és a négyes sorokban is lenne számára hely, mindig a felépítéshez kell a lapot tennünk. A felépítéshez feltett lap nem vehető többé vissza egy esetleges hely felszabadítása céljából.

Ha sikerül a tízes csoport lapjait kiszabadítanunk, akkor már könnyebb a dolgunk, bár itt is vigyázni kell arra, hogy egy üres helyet tartsunk mindig magunknak, amit megfelelő taktikával a felépítéshez mindig felhasználhatunk. Amikor ugyanis nincs már lap a tízes csomagban, az üres helyekre bármilyen elénk bukkanó talón lap, vagy egy sor megszakított része is feltehető.

Ha sikerül a színcsaládokat teljesen felépíteni, a pasziansz sikerül. Átlagos számítás szerint 15 %-ban sikerül.

*

Játsszák tizenhármas csomaggal és öt felütött lappal is. Így sokkal gyakrabban, legalább 50 %-ban sikerül.

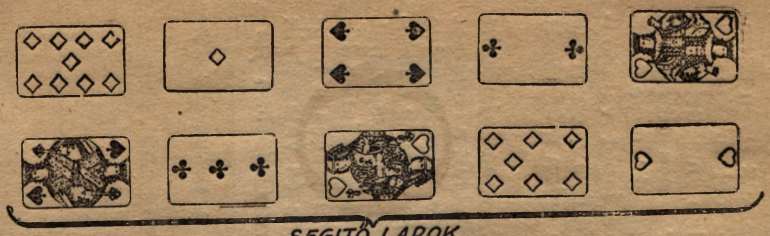
22. Asszonyhűség.

Kedves pasziansz!

Egy csomag francia kártyára van szükségünk. Keressük ki belőle az ötösöket és hatosokat és rakjuk ki ezeket köralakban, olymódon, hogy az egyszínű lapok szomszédok legyenek. Ezután keverjük meg a többi lapot, emeljük le és osszunk ki először tíz lapot, azután más elhelyezésben még három lapot, valamennyi kártyát ábrával felfelé. A lapok elhelyezését a 6. ábra mutatja.

A feladat a következő: fel kell építenünk a színcsaládokat, mégpedig a hatosokra *felfelé* menő sorrendben egészen bubig bezárólag, az ötösökre *lefelé* menő sorrendben, a dámáig bezárólag. A hatosokra tehát:

7, 8, 9, 10, Bub.

6. ábra.

az ötösökre pedig:

4, 3, 2, Ász, Király, Dáma

sorrendben visszük a színben megfelelő lapokat.

A játék kezdetekor megnézzük, hogy a tíz kártyás segítőlap csoportból tudunk-e lapot elhelyezni a körre. Azután a 3 külön lapot vesszük ilyen szempontból szemügyre. A tízes csoportból üressé vált helyeket nem pótoljuk, a három lap megürült helyeit a talónból pótoljuk. Ha már nincs elhelyezni való lap, elkezdjük a talón „lapozását" egyenkint. Állandóan figyeljük, hogy tudunk-e lapot valahonnan elhelyezni és ha a hármas segítőlap csoportban válik egy hely üressé, akkor most a talón már látott lapjaiból történik a pótlás.

Ha a talónt végignéztük és még nem fejeződött be kedvezően a pasziansz, megfordíthatjuk az egészet és mégegyszer, de most már csak *párosával* leemelve folytathatjuk a játékot. Ha sikerül most már a színcsaládokat úgy felépíteni, hogy egy dáma-egy bub kerüljenek a körben egymás mellé, a pasziansz kijött. Minden dáma, minden asszony hűséges a bubjához, de ha nem sikerül a pasziansz és valamelyik dáma, vagy bub párja nincs jelen, *az tilosban jár, az hűtlen* . . .

Átlagos számítás szerint ez a pasziansz 100 közül *60* esetben sikerül.

23. Királyi találkozó.

Különlegesség!

Manapság már csak a kártya az, ahol az összes királyok megmaradtak. A kártya birodalmában minden egyes király megtartotta régi hatáskörét. Saját felsőtestével néz farkasszemet a kártyalapon a király és ha alulra is kerül, akkor is király marad, mert ikertestvére foglalja el helyette a felső poziciót. A politikában a királyok találkozása mindig nagy eseményt jelentett. Hetekig cikkeztek a lapok a nagy szenzációról, a fényképezőgép, mozihíradó és rádió, mind az ilyen nagy esemény szolgálatában állott. Nézzük most meg, hogy fest a királyok találkozója a pasziánszban . . .

Vegyük elő az 52 lapos francia kártyacsomagot és válasszuk ki belőle a kőr ászt, a káró dámát, a pikk kettest és a treff bubot. A megmaradt lapokat keverjük meg alaposan és az első hat lapot rakjuk ki, úgy, hogy az elhelyezés az asztalon úgy fog festeni, amint a 7-es számú ábra mutatja.

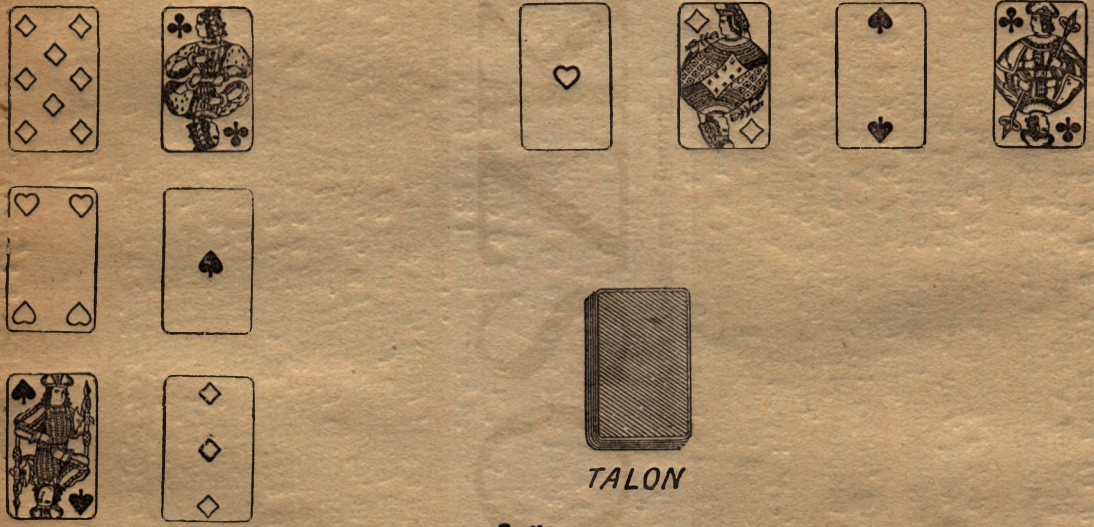
A feladat egész különleges: a négy előre kiválasztott és jobboldalon elhelyezett alaplapra fel kell építeni a színek családját, de nem a megszokott sorrendben, hanem a következőképpen:

1. A kőr ászra szabályszerű felmenő sorban kell a lapokat felraknunk. A sorrend tehát: *Ász, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, Bub, Dáma, Király.*

2. A káró dámára lefelé menő sorrendben kell a lapokat raknunk. A rangsor tehát: *Dáma, Bub, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, Ász, Király* lesz.

3. A pikk kettesre felmenő sorrendben kell minden második lapot kiraknunk, úgy, hogy a sorrend ez lesz: *2, 4, 6, 8, 10, Dáma, Ász, 3, 5, 7, 9, Bub, Király.*

4. A treff bubra lefelé menő sorrendben kell minden második lapot felraknunk. A sorrend tehát a következő: *Bub, 9, 7, 5, 3, Ász, Dáma, 10, 8, 6, 4, 2, Király.*

7. ábra

Első dolgunk megnézni, hogy az ábra baloldalán elhelyezett hat segítőkártya valamelyike felrakható-e az alaplapokra. Az üres helyet a talónból pótoljuk. Ha nincs felrakni való lap, megkezdjük a talón „lapozását". Egyenként megnézzük a lapokat és a nem használható kártyákat új talónként nyitva magunk elé rakjuk. Ha egy lap felrakása következtében a segítőlapokból is tudunk igénybe venni kártyát, akkor az üres helyet a nyitva előttünk lévő talónból pótoljuk. A talónt másodszor is egyenkint végiglapozzuk és ha szükség van rá, harmadszor is megfordíthatjuk, de most már csak hármasával rakhatjuk elénk a megmaradt talón lapokat.

Ha sikerül az összes lapokat felrakni a talón háromszori megtekintésével, vagyis a négy szín királya került legfölülre, megtörtént a *királyi találkozó,* a pasziansz tehát kijött.

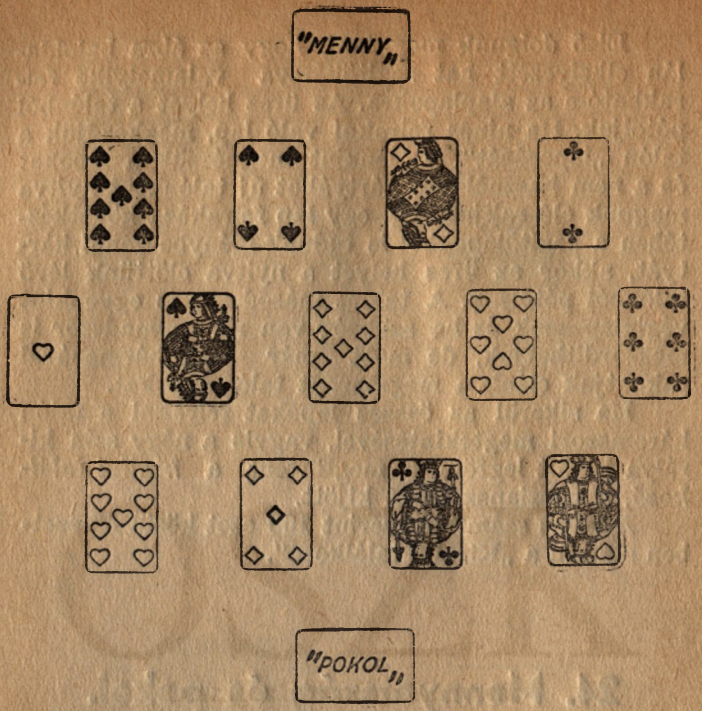
Átlagos számítás szerint 100 eset közül 55 esetben sikerül a „Királyi találkozó".

24. Mennyország és pokol.

Gyerekjáték!

Könnyű, egyszerű kirakós pasziansz. Semmi fejtörés és különösebb probléma. Egy csomag francia kártyát alaposan megkeverünk és megemelünk. Most képpel felfelé 13 lapot kirakunk, mégpedig a 8. ábra mintája szerint:

A lapoknak a szokásos számértékeik vannak, vagyis ász=1, bub=11, dáma=12, király=13. Most keresünk két olyan piros lapot (Kőr és káró), amelyeknek számértéke együttesen 14-et tesz ki. Pl. látjuk az asztalon a kőr 9-est és a káró 5-öst. Megfogjuk a két lapot és leborítva elvisszük őket a „menny"-be. A két üresen maradt helyet pótoljuk a

8. ábra.

talón lapjaiból. Most megnézzük, akad-e két fekete lap (pikk és treff) 14-es összegben. Ha akad, mint például a mellékelt ábrán a pikk dáma és a treff 2, úgy ezeket a *„pokol"*-ba küldjük és újból pótoljuk az üresen maradt helyeket. Felváltva küldjük a piros párokat a mennyországba, a feketéket a pokolba. Ha megakadunk eltérhetünk a felváltott sorrendtől és egymásután vehetünk piros, vagy fekete lapokat el. Már ki is találták mikor jön ki a pasziansz. Ha minden lap elfogyott a talónból és az asztalról. Ha végleg megakadtunk és nincs piros, vagy fekete 14-es pár, a pasziansz befagyott.

Átlagos számítás szerint ez a pasziansz 100 közül *80* esetben sikerül.

25. A márkiné bosszúja.

Lehet, hogy nem jön ki.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy francia márkiné. Öregasszony volt már, vagy kilencven és a halál között és arról volt nevezetes, hogy nem volt nála nagyobb embergyűlölő. A fáma szerint kitalált egy pasziansszot azzal a céllal, hogy az embereket bosszantsa. Ismerkedjünk meg a márkiné pasziansszával:

Egy csomag francia kártyát keverjünk meg, számoljunk le belőle 5 tíz lapos csomagot és tegyük a csomagocskákat ábrával felfelé magunk elé. A két maradék lapot külön helyezzük el az asztalon, mint kisegítő lapokat. A márkiné előírása szerint a feladat az, színre való tekintet nélkül az öt csomag kártyából párosával eltávolítani az egyforma értékűeket. Ha sikerül eltávolítani így párosával végig valamennyi lapot, akkor kijön a pasziansz. Ez azonban aligha sikerülhet, mert mint mondottuk, *a márkiné nagyon gyűlölte az embereket* . . .

Ha a haragos márkiné előírásaitól eltérünk és nem 5 tízes, hanem 6 nyolcas csomagot rakunk ki, a kirakásnál vigyázva arra, hogy egy egy csomagba ne kerüljön egyforma értékű lap, vagyis a felbukkanó egyforma lapokat a talón alá helyezzük, akkor már legalább 10 %-os sansza lesz a pasziansznak. Most már négy kisegítő lap áll ugyanis rendelkezésre, hogy ha a párok eltávolításánál megakadunk.

26. A számolózseni.

Nehéz!

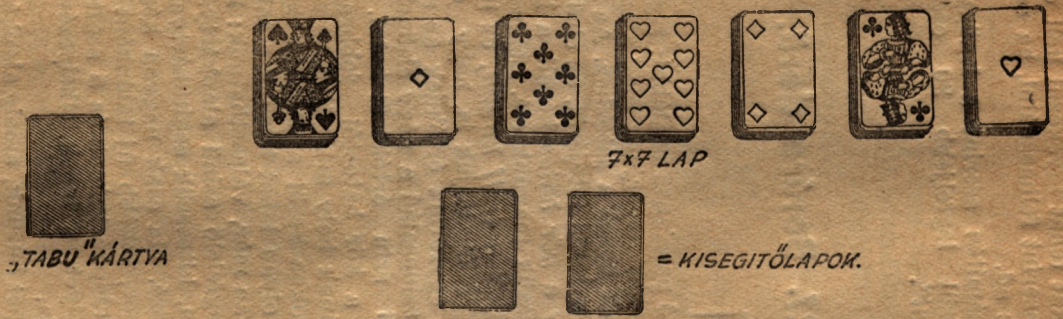
Könnyen megtanulható pasziansz *„A számolózseni“*, amely mint a neve is mutatja jó fejszámoló képességet igényel. Azért természetesen nem olyan veszélyes a dolog, nem kell műegyetemi előképzettség hozzá, hogy valaki eredményesen tudja űzni ezen pasziansz mesterségét.

Egy csomag francia kártyát vegyünk elő, keverjük és emeljük meg. Rakjuk ki a 9. számú ábra szerint.

A lapoknak a szokásos számértékeik számítanak (ász=1, bub=11, dáma=12, király=13 stb.), a színek ebben a pasziansban nem érdekelnek bennünket. A feladat: egyszerre elvenni a hét látható lapból hármat a következő elv szerint: a három lapból kettőnek olyan magas számértékűnek kell lenni, hogy abból egy harmadikat levonhassunk és így 13-as számot kapjunk. Pl. a túlsó mintalapokból: 13+1—1=13, a másik: 9+8—4=13. Ha már nem találunk a látható hét lapból ilyen 13-as kombinációt, akkor az egyik kisegítő kártyát megfordíthatjuk és kicserélhetjük egy tetszésszerinti látható lappal. Ezt a cserélgetést többször is elvégezhetjük, egy hármas kombinációhoz azonban csak egy kisegítőlapot vehetünk igénybe. A fordítva elhelyezett laphoz nem szabad nyúlnunk, azért „tabu“-kártya a neve.

Ha sikerül annyi triót elvenni, hogy végül is egyetlen lap maradjon az asztalon, a pasziansz kijött, ha korábban elakadunk, a pasziansz nem sikerült.

Ebben a pasziansban a gyakorlat sokat számít. Ha valaki, — amikor még választékkal rendelkezik, — pl. sorra igénybeveszi az egész magas lapokat (11, 12, 13), akkor esetleg a végjátékban olyan kis lapjai maradnak, amelyekből nem lehet olyan kettőt

9. ábra.

találni, amelyeknek összege több lenne, mint tizenhárom. A lapokat tehát igyekezni kell egyenletesen, okos beosztás szerint felhasználni, ha erre a választék lehetőséget ad.

Átlagos számítás szerint a legügyesebb játék mellett 100 közül legfeljebb 20 esetben sikerül *„A számolózseni"*.

27. Borúra derű.

„Félnehéz"!

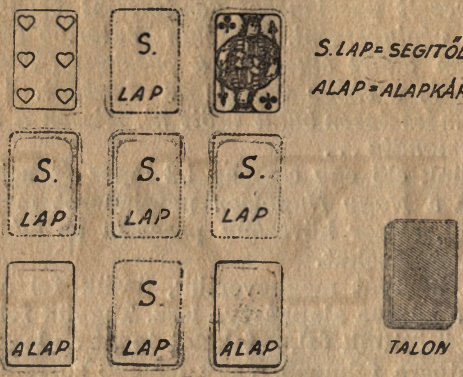
Szórakoztató paszianszaz alábbi: Egy csomag 52 lapos francia kártyát keverjünk meg alaposan, emeljük le és fogjunk hozzá a játékhoz. Az első kártya, amit leveszünk a talón tetejéről, az első *alapkártya*. Mondjuk, hogy a *kőr hatos* került a kezünkbe. A kőr hatost letesszük magunk elé. Lehúzzuk a második lapot, mondjuk *a treff királyt*, ez lesz a második alapkártya. Már látjuk is, hogy ebben a paszianszban nem egyforma értékűek az alapkártyák, hanem a négy színcsalád a négy elsőnek elénkbukkanó különböző szín értékéről indul. A treff királyt letesszük a kőr hatostól jobbra, úgy hogy még egy kártyának hely maradjon.

A négy sarokba kerül a négy különböző színű alapkártya. Ha olyan lapot húzunk a talónból, amilyen színű lap van már, választhatunk: Ha ez a lap közel van a megfelelő színű alapkártyához *felfelé* menő sorrendben, kitesszük segítőkártyaként a már két letett lap közé. Ha csak nagyon későn kerülne erre a lapra a sor, inkább új talónként tesszük le. Összesen négy alapkártyának és 5 segítőkártyának tartunk fenn helyet, a lapok elhelyezését pedig a 10. ábra mutatja.

Ha olyan lapot húzunk, amely alapkártyára rakható felfelé menő sorrendben, feltesszük és figyel-

jük, hogy nem tudunk-e azután egy *segítő kártyát* is feltenni. Ha olyan lap akad elénk, amely megfelelő színben valamilyen kitett segítőkártyára lefelé menő sorrendben csatlakozik, ezt rátesszük a segítőlapra. Keletkezhet tehát egész segítőlap csomag, amely ha alsó lapja csatlakozik egy másik segítőlaphoz, egyszerre áthelyezhető, hogy üres helyet nyerjünk. Az üres helyre tetszés szerint használható fel az új talón legfelső lapja, vagy a talón következőnek húzott kártyái közül valamelyik.

Előfordulhat, hogy a kirakásnál már betöltöt-

10. ábra.

tünk minden segítőlap helyet, az alapkártyák közül azonban egy, vagy két hely még üres, olyan színű lap még nem került elénk. Nem tesz semmit.

A pasziansz eleinte döcögve fog megindulni, alaposan gyűlik az új talónban a lap, kevés a felrakott kártya a színcsáládokra, egyszerre azonban a talón végén megindul az özönvíz, egymásután tudunk segítő csomagokat átrakni a színcsaládokra, felszabadítunk helyeket, jön a *borúra derű* és az új talón lapjait áttudjuk az üres helyekre tenni. Ha sikerül a talón egyszeri átlapozása által valamennyi színcsaládot komplettül felépítenünk, a pasziansz kijött. Sikerül 100 közül 30 esetben.

28. Nagy Napoleon.

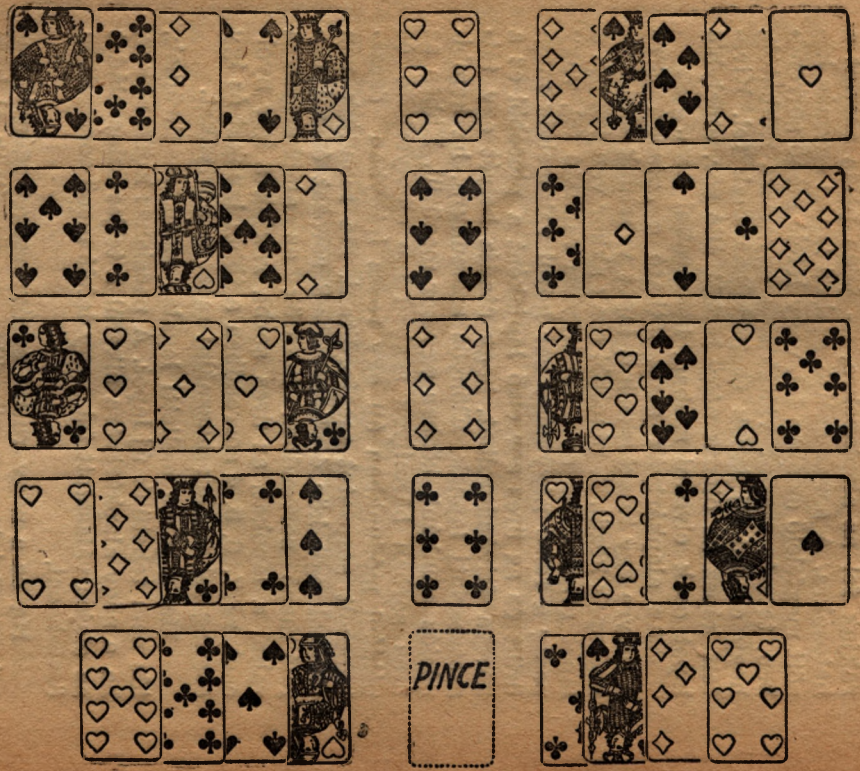
Nagyon nehéz!

Pasziansszról írott könyvből nem hiányozhat a „Nagy Napoleon" pasziansz, amelyet igen sokan ismernek és úgy tudják, hogy egyike a legnehezebb kombinációs pasziansszoknak. A legenda szerint Napoleon mielőtt csatába indult, rendszerint kártyán vetette ki a harc várható eredményét. Miután nagyeszű, remek felfogású ember volt, kedvencét, ezt a róla elnevezett pasziansszot rendszerint eredményesen tudta végigvezetni. Állítólag Waterloo előtt sehogyan sem akart sikerülni a pasziansz. Napoleon dühös lett és a tűzbe vetette a kártyát. A csata azután természetesen balul ütött ki. Hiszen a kártya előre megmondta...

Vegyünk elő egy csomag 52 lapos francia kártyát és ha a *Nagy Napoleon* pasziansszot megakarjuk tanulni, akkor kövessük precízen az alábbi ismertető utasításokat.

Ha a kártyát megkevertük, üssük fel az első lapot. Ez a kártya alapkártya lesz. Tegyük fel, hogy egy hatost ütöttünk fel, a feladat tehát az lesz, hogy a négy hatosra felmenő, vagy lemenő sorrendben a megfelelő színcsaládot felépítsük. Előbb azonban ki kell raknunk az összes lapokat. Az első hatost tegyük az asztal közepére és rakjunk ki ugyancsak ábrával láthatóan tőle balra vízszintesen öt lapot, olymódon, hogy a lapok kissé fedjék egymást és így csak a külső lap legyen szabad. Ezt ismételjük meg jobbra kifelé. Ha közben egy újabb hatos akad elénk, azt helyezzük az első hatos alá. Azután rakjuk ki a második sort, a harmadikat, negyediket, végül az ötödiket, úgy hogy a lapok elhelyezése a 11. számú ábra szerint alakuljon.

Vegyük tudomásul, hogy a sorok szélső lapjai, úgynevezett *„szabad"* lapok, amelyek egyesével felhasználhatók az alapkártyákra való felrakásnál. Elő-

11. ábra.

szőr is vizsgáljuk meg a kiterített lapokat és döntsük el, felfelé, vagy lefelé menő sorrendben óhajtjuk a színcsaládok felépítését lefolytatni. Ha úgy látjuk, hogy például a felfelé menő sorrend jobb kilátással kecsegtet, a szélén felhasználható lapokat rakjuk fel az alaplapokra, — jelen példa szerint a hatosokra. A sorok szélső szabad lapjai egymás között megfelelő színben fel, vagy lefelé menő sorrendben, tetszés szerint váltakozva egymásra rakhatók, hogy ezáltal új lapok szabadulhassanak fel. Kivételt képez az ötödik négy lapból álló sor, amelyből lapot csak elvenni szabad, hozzárakni nem.

Az alapkártyák alatt látható a „*pince*". Erre a helyre egy tetszésszerinti lapot vehetünk el a szabadlapok közül. A pincéből csak akkor van jogunk a lapot elvenni, ha az alapkártyára rakható fel, vagy pedig a felső négy-négy sor közül valamelyik megürült és az üres sor első lapjaként a pincéből ez a kártya felvándorolhat, hogy átadja helyét egy tetszésszerinti lapnak. Előnyös számunkra, ha kombinációs munkánk közben egy sor megürül. Ebben az üres sorban bármilyen szabad lap elhelyezhető és például módunkban áll egy rossz irányban összekapcsolt sorozatot megfordítani. Ha mondjuk van valahol egy kör 4—5—6—7—8 sorozat és mi felfelé menő sorrendben kezdtük az alapkártyákra rakni a lapokat, az üres sorba rakjuk a kőr nyolcast, rá 7, 6, 5, 4 sorrendben a többi lapokat és így esetleg fel tudjuk használni most a kártyákat.

Ha a pince melletti legalsó sorok megürülnek, ide nem tehetünk új lapot. A pasziansz kijön akkor, ha a négy alapkártyára sikerül a teljes színcsaládot az elején választott fel, vagy lefelé menő sorrendben összehozni.

Ha ez a nagy rutint és ügyességet igénylő pasziansz eleinte nem sikerülne, ne veszítsük el kedvünket, ez nem jelenti azt, hogy a mi waterloonk is eljött....

29. Szám cavalcade.

Nehéz, nagyon figyeljünk!

Érdekes, szórakoztató és igen nagy figyelmet igénylő pasziansszot mutatunk be. A számok valóságos *cavalcadeja* vonul el előttünk, amíg ennek a nem könnyen lejátszható pasziansznak sikerrel, vagy sikertelenül a végére jutunk.

Keressünk ki egy 52 lapos francia kártyacsomagból egy ászt, kettest, hármast és egy négyest, — színre való tekintet nélkül. A négy lapot rakjuk egymás mellé balról jobbra növekvő sorrendben ábrával láthatóan. Vegyük tudomásul, hogy a kártyalapok értéke érdekel csak bennünket ebben a játékban, vagyis az ász=1, a bub=11, a dáma=12, a király=13 poen.

A feladat: a négy alapkártya alá úgy kirakni a lapokat, hogy azok színre való tekintet nélkül úgy következzenek egymás után hogy bizonyos törvényszerű növekedés következtében kerülhessenek sorra a lapok. Az első sor alá a második sort úgy kapjuk meg, hogy minden egyes lap kétszeres értékét a soronkövetkező talón lapokból kirakjuk. Az első két sor számérték szerint tehát így fog festeni:

1	2	3	4
2	4	6	8

A következő sorok már olymódon adódnak, hogy a legutolsó lap és a sor eredeti alapkártyája mindig összeadandó és a talónból a megfelelő értékű lap rakandó fel. A teljes kirakandó sorozat értékek szerint a következő lesz:

1	2	3	4
2	4	6	8
3	6	9	12
4	8	12	3
5	10	2	7
6	12	5	11
7	1	8	2
8	3	11	6
9	5	1	10
10	7	4	1
11	9	7	5
12	11	10	9
13	13	13	13

Az első sort teljesen szabadon hagyjuk, a második sorra pedig rárakjuk az új sorokat. Amikor elkezdjük a talón egyenkinti lapozását, a felhasználható lapokat felrakjuk és nem törődünk vele, hogy esetleg az első soron már három lap van, az utolsón esetleg még egy sem. Ha két szám összege 13-nál többet tesz ki, a 13-at levonjuk és a kapott szám a megfelelő érték. Pl.: 11+4=15—13=2. Láthatjuk, hogy a törvényszerű emelkedés az egyes soroknál a következő: az első függőleges sorban egyesével, a másodikban kettesével, a harmadikban hármasával, a negyedikben négyesével emelkednek a lap értékek. Ha végül a négy király kerül legfölülre, a pasziansz sikerült.

A talón összesen háromszor nézhető végig. Ha a már lerakott, látható talónlap egy új lap felrakása következtében használható lett, rögtön felrakhatjuk. Egy talón lap esetleg egyszerre több helyre is jó, ilyenkor az előnyösebb helyet ajánlatos felhasználni. A kártyacsomók legfelső lapjait áttehetjük egy másik csomagra, ha ott is ugyanolyan értékű lapnak van helye és ezzel az áthelyezéssel előnyösebb helyzetbe juthatunk.

Átlagos számítás szerint 100 eset közül 30 esetben sikerül ez a szép pasziansz.

Két csomag francia kártyával.

30. Párosan szép az élet.

Könnyű, kedves.

Könnyű pasziansz következik most, figyelemre azonban nagy szükség van. Két csomag, 104 lap francia kártya valamennyi ötösét és hatosát vegyük ki. A 16 lapot olymódon helyezzük el asztalunkon, hogy köralakban az egyszínű ötösöket és hatosokat egymás mellé téve, egy fekete, egy piros pár ötös-hatost rakjunk ki, mint azt a 12. ábra mutatja:

A feladat a következő: az ötösökre megfelelő színben felépítendők *lefelé* menő sorrendben a sorozatok, vagyis

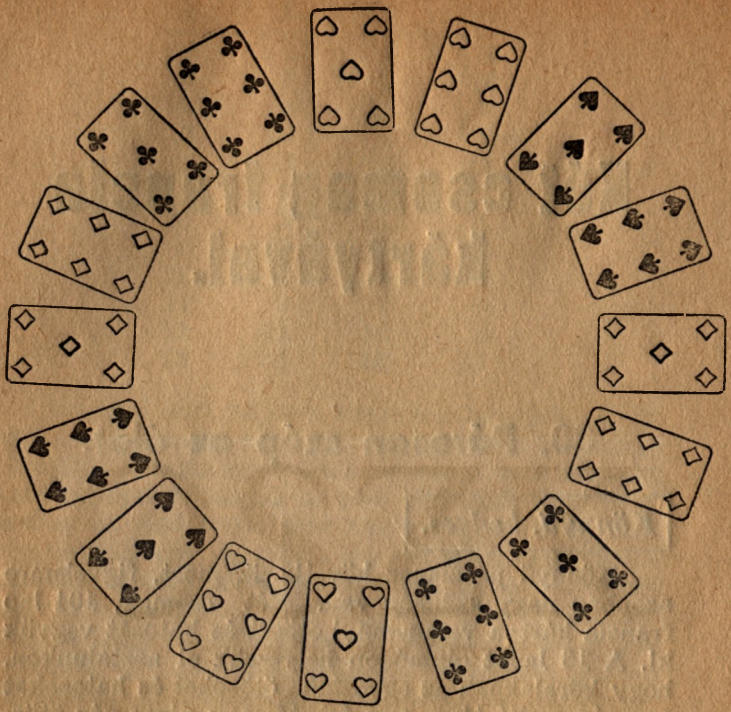
5, 4, 3, 2, Ász, Király, Dáma

következnek egymásra. — A hatosokra *felfelé* menő sorrendben, ugyancsak megfelelő színben

6, 7, 8, 9, 10, Bub

következnek.

A talón lapjait egyesével kezdjük átnézni. Először tehát csak *négyes* és *hetes* érdekelnek bennün-

12. ábra.

ket, csak ha már ezekből van felrakva egy lap, ügyelünk a hármasokra és kilencesekre. A nem használható lapokból új talónt képzünk. Az új talón látható lapja bármikor felhasználható. A talónt összesen háromszor vehetjük át. Ha sikerül ezalatt valamennyi lapot felraknunk, akkor az összes dámák és bubok a „Párosan szép az élet" jelige alapján egymás mellé kerülnek.

— Átlagos számítás szerint ez a pasziansz 100 közül 50 esetben sikerül.

31. Arcképcsarnok.

Divatos.

Nagyon egyszerű, kedvelt pasziansz következik most soron, akik ismerik, azért szeretik, mert gyakran kijön. Két csomag francia kártyát, 104 lapot a legalaposabban összekeverünk és kirakunk a soron következő lapokból 24 kártyát, mégpedig négy hatos sorban, egymás alá. A talón tetejéről tehát elkezdjük egyenként leemelni a lapokat és felrakjuk ábrával láthatóan. Ha figura, (bub, dáma, király) kerül a kezünkbe, ezt nem rakjuk ki, hanem a talón legaljára tesszük.

Ha a 24 lap, tehát négy hatos sor előttünk van, megkezdjük a tulajdonképpeni játékot. Párokat, — egyforma értékű lapokat, — kell keresnünk, hogy azokra új lapokat rakhassunk rá. Tegyük fel, hogy két nyolcast találunk rögtön egymás közelében, mire ugyancsak ábrával felfelé két másik kártyát teszünk rájuk a talón tetejéről. Ha figura kerül most elő, ezt már nem tesszük a talón alá, hanem kirakjuk és erre a helyre már nem kerülhet rá másik lap. Addig fedjük be új lapokkal a párokat, amíg a talón lapjai teljesen el nem fogynak, vagyis azt fogjuk észrevenni, hogy minden egyes helyen figura van, a bubok, dámák és királyok arcképcsarnoka áll előttünk. Ha megakadunk játék közben, nincs több lefedni való pár, elsősorban mert nagyon sok figura akadt túl korán a kezünkbe, a pasziansz sikertelenül végződik.

A pasziansz sorsa tulajdonképpen akkor dől már el, amikor a 24 lap kirakását végezzük, ha ekkor sok figurát rejthetünk el a talón alá, nyilvánvalóan biztosabban jön ki a pasziansz.

Átlagos számítás szerint ez a pasziansz 100 közül körülbelül 75 esetben sikerül.

32. A faraó sírja.

Kicsit nehezebb.

Két csomag, 104 lap francia kártyára van szükségünk. Alapos keverés után kirakunk négy sor kártyát, mindegyik sorban 7 lappal, ábrával felfelé. Ha kiraktuk egymás alá a négy sort, nézzük meg, vannak-e királyok a 28 lapban, a feladat ugyanis az, hogy 7 királyra lefelé menő, egy ászra pedig felfelé menő rangsorban felépítsük a színcsaládot. Az alapkártyáknak a következő helyeken kell lenniük:

1. sorban: kőr király a 4. helyen.
2. sorban: két pikk király a 3. és 5. helyen.
3. sorban: két káró király a 2. és 6. helyen.
4. sorban: két treff király az 1. és 7. helyen, a kőr ász a 4. helyen.

Ha a fent jelzett alapkártyák közül valamelyiket a kirakott lapok között találjuk, a megfelelő helyre tesszük, az ottlévő másik kártyával való kicserélés útján. Ezután megnézzük, hogy találunk-e a felépítéshez csatlakozó lapokat. Ezeket a kártyákat felrakjuk. Az így támadt üres helyekre nagy szükségünk lesz nemsokára.

Nézzük mégegyszer meg az alapkártyák helyeit. (Lásd: 13. ábra.).

Ha a 28 lapban találtunk alapkártyákat és a csatlakozó lapokat felraktuk, megkezdjük a talón lapozását egyenkint. Az üres helyekre olyan lapokat rakunk, amelyek hamarosan a színcsaládok felépítésénél sorra kerülhetnek, tehát elsősorban bubokat, tizeseket, vagy alacsony kőr lapokat. Ha még hiányoznak alapkártyáink, ezek számára lehetőleg üres helyet hagyunk, hogy kicserélés útján vihessük ezeket majd át rendes helyükre. A talón nem használható lapjaiból új talónt képezünk. — Az

13. ábra.

új talón látható lapjai bármikor felhasználhatók. Állandóan figyelemmel kell kísérnünk a mezőnyt, hogy nem tudunk-e lapokat felrakni és ezzel értékes üres helyet teremteni. Ha a két kőrcsalád valahol középütt a felépítésnél találkozik, áttehetünk egyikről a másikra csatlakozó lapokat, hogy ezáltal egy új kőrlapot helyezhessünk el.

A talón egyszer nézhető végig. Ezalatt fel kell építeni a színcsaládokat, vagyis 7 ász alkotta piramis alatt van a kőr király, a faraó sírja. Ügyes játékkal ez a pasziansz körülbelül 50 százalékban sikerül.

33. Óriáskerék.

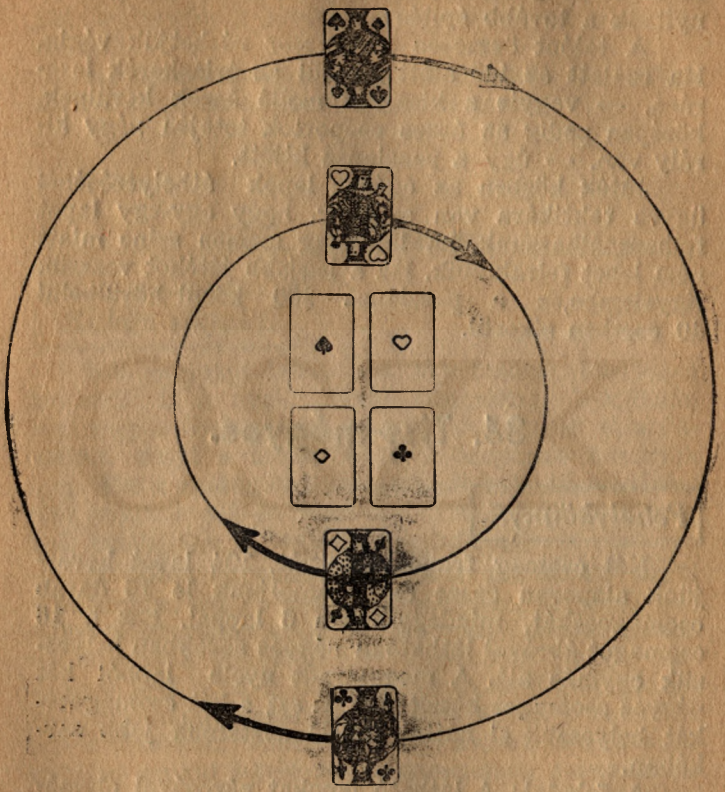
Szórakoztató.

Takarítsunk le asztalunkról mindent, mert igen nagy helyre van szükségünk ennél a pasziansznál. Vegyünk elő két csomag, tehát összesen 104 lap francia kártyát, keressünk ki belőle négy ászt és négy királyt, vigyázva, hogy különböző színűek legyenek, vagyis a pikk, kőr, káró és treff ász, illetve királyra van szükségünk. A négy ászt és négy királyt a 14. ábra szerint helyezzük el.

A pasziansz célja: a *négy ászra felfelé menő rangsorban,* tehát királyig bezárólag, a *négy királyra pedig lefelé menő sorrendben,* tehát ászig bezárólag felépíteni a családokat, ezuttal azonban nem a megfelelő színekben, hanem éppen ellenkezőleg *váltott színek* elve szerint. Vagyis a káró ászra nem tehetünk káró kettest, hanem csak másszínű kettest, kőr kettesre nem jöhet kőr hármas, hanem csak treff, káró, vagy pikk hármas, stb.

A talónt *hármasával* nézzük végig, a levett három lap egyszerre felhasználható, tehát nemcsak az

utolsó szabad lap, mint más pasziánszoknál láttuk. Ha történetesen az első három lapból nem tudunk egyet sem felhasználni, vagyis nincs köztük dáma, vagy kettes, a három lapot eredeti sorrendben, új

14. ábra.

talónként, tehát ábrával felfelé magunk elé tesszük. Uj három lap megnézésekor az új talón legfelső lapja mindig felhasználható. Amint ábránk is mutatja, a királyok után a lefelé menő sorrendben következő lapokat a nyíl irányában körben helyez-

zük el. Előfordulhat, hogy egy lap több helyre is tehető, az ászos és királyos csoportra. Tehetjük a lapot tetszés szerint bárhova, sőt ha érdekünk úgy kívánja egy már kitett lapot áttehetünk más helyre is, hogy a váltott szinek elve szerint megkönnyítsük a tovább építést.

A talónt összesen *háromszor* nézhetjük végig. Ha ezalatt az idő alatt sikerül az óriáskerék lezárása, — vagyis a királyok mellé ászok kerülnek, középen pedig az ászos csoportok tetején négy király van, — úgy a pasziansz kijött.

Játék közben az egyes lapok áthelyezésénél ügyes taktikára van szükség, hogy egy-egy lapot felhasználhassunk, ha látszólag azonos színe miatt nem lehet felraknunk. Ha a legjobb játékot vesszük figyelembe,ez a pasziansz 100 közül körülbelül 40 esetben sikerül.

34. Tizennégyes.

Pehelykönnyű.

Két csomag francia kártyát, 104 lapot keverjünk alaposan össze és számoljunk le 16 darab csomagocskát, mindegyikében 6 lappal. Ezt a 16 csomagot ábrával láthatóan négyes sorokban helyezzük egymás alá. A megmaradt nyolc lapból két négyes csomagot készítsünk és ezt a két csomagocskát helyezzük el háttal felfelé asztalunk jobb sarkában.

A feladat: A látható lapokat párosával olymódon eltávolítani, hogy a két lap összege mindig *14* legyen. Az ász=1, bub=11, dáma=12, király=13 ebben a pasziánszban.

Ha a párok eltávolításánál elakadtunk, az asztal jobbsarkában lévő két segítő csomaghoz folyamodhatunk. Megfordítjuk a két csomag közül az egyik

legfelső lapját és ha ez a lap valamelyik látható lappal együtt 14-et ad, eltávolítjuk a két lapot. Ha ez sem segít, megfordítjuk a másik csomag felső lapját is, — esetleg ez rendbehozza a szénánkat.

A pasziansz sikerül akkor, ha a 16 csomag lapjait legfeljebb 2 kivételével ilymódon eltudtuk távolítani.

Átlagos számítás szerint 100 közül 45 esetben sikerül a *„Tizennégyes"* című pasziansz.

35. A hárem.

Ritkán sikerül!

Két csomag, tehát 104 lap francia kártyából keressük ki a nyolc dámát. Asztalunk baloldalán két négyes sorban egymás alatt helyezzük el a dámákat, majd a többi 96 lapot alaposan keverjük meg. Ezt a vastag kártyacsomagot talónként helyezzük magunk elé és most figyeljünk jól, mert meg kell tanulnunk a további feladatokat:

A talónt egyenként lapozzuk. Ha király kerül a kezünkbe, ezt az asztal jobboldalára helyezzük el, mivel a pasziansz célja: színre való tekintet nélkül a királyokra felfelé menő rangsorban (király-ász-2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, Bub) felépíteni a sorozatokat. Segítségül vehetjük azonban ehhez a műveletthez a dámákat, amelyekre ugyancsak színre való tekintet nélkül lefelé menő sorrendben helyezhetők el a lapok, amíg azokat majd a királyokra át tudjuk vinni.

A talón megkezdésénél tehát először csak király és bub érdekel bennünket, a rossz lapok új talónként nyitva elénk kerülnek, a látható lap azonban bármikor felhasználható. A pasziansz láthatólag rosszul indul. Alig van használható lap, főleg

ha nem jönnek elő elég gyorsan a királyok, amelyeket asztalunk jobboldalára szintén két négyes sorban helyezünk el.

Nemsokára előfordul, hogy egy királyra felépített sorozat felfelé menő rangsorban mondjuk négyesnél tart, ugyanakkor egy dámára lefelé épített sorozat éppen ötössel végződik. Egyelőre nem visszük át egyenkint a lapokat a királyos csoportra, hanem, ha a talón legfelső lapja mondjuk éppen egy nyolcas, amit nem tudunk pillanatnyilag másutt felhasználni, akkor az ötöst, hatost, hetest egyenkint átrakjuk a négyessel végződő királycsoportra és a nyolcasnak máris helyet biztosítottunk. Lassan-lassan egyre több már átlapozott talón kártyát tudunk ilymódon értékesíteni, ami annál is fontosabb, mivel a talónt összesen csak egyetlen egyszer nézhetjük át.

Ha sikerül a talón valamennyi lapját elhelyeznünk a királyos, vagy dámás oldalon, a baloldalról a lapokat szépen átrakjuk a megfelelő helyekre, a jobboldalra, úgy hogy nyolc bubot látunk magunk előtt, a baloldalon pedig újból együtt van az eredeti nyolc dáma, — *a hárem.*

A pasziansz nem sikerül gyakran. Átlagos számítás szerint a legjobb játékot figyelembe véve is legfeljebb 100 közül 30 esetben jön ki.

36. Kiki a párjával.

Nem túlnehéz.

Két csomag, 104 lap francia kártya alapos megkeverése után, *16* csomag *négy* lapból álló kártyát kell leszámolnunk. A csomagokat ábrával felfelé két nyolcas sorban egymás alá helyezzük úgy el, hogy a két sor között még további két sor kártyának hely maradjon.

Első dolgunk megnézni, hogy a látható 16 lap között akad-e *ász* és *kettes*. Ezeket levesszük és a középen hagyott üres helyekre úgy helyezzük el, hogy a felső sorba az ászok kerüljenek, az alsó sorba az ászok alá, a megfelelő színű kettesek.

A feladat: az ászokra és kettesekre olymódon felépíteni a megfelelő színű sorozatokat, hogy az

ászokra: 3, 5, 7, 9, bub, király,
a *kettesekre: 4, 6, 8, 10, dáma*

kerüljön. Ha tehát kiraktuk a 16 lapból az ászokat és ketteseket, meg kell néznünk, hogy az újonnan felbukkant lapok között nincs-e további ász, kettes, esetleg a felépítéshez a megfelelő csatlakozó lap. Ha ilymódon egy négyes csoport helye üressé válik, a talón tetejéről rakunk a helyére új lapot.

Ha már nem találunk a felépítéshez további lapokat, az egyszínű szomszédos lapokat egymásra rakhatjuk, mégpedig az eggyel alacsonyabbat az eggyel magasabbra, pl. treff hatos a treff hetesre. Az ilymódon szabaddá vált lapokat újból vizsgálat tárgyává tesszük felépítés szempontjából. Jogunk van középről, a már felépítéshez kirakott lapokat is egyenkint visszatenni, ha egyszínű eggyel magasabb lapra rakhatjuk és ilymódon máshonnan lapot tudunk szabadítani.

Ha már mindenképpen megállt a tudomány és nincs további lehetőség, a 16 csomagot olymódon rakjuk össze egymásra, hogy a sorrend ne változ-

zék és az egész csomagot a talón alá tesszük. Most a talónból, mint legelőször, ismét 16 négyes csomagot rakunk ki, miközben a középső „építkezést" nem bántjuk.

Most ugyanúgy járunk el, mint először. Kirakjuk, ami felrakható, egymásközött helyezünk át lapokat, az üressé vált csoporthelyeket pedig a talón tetejéről pótoljuk. Előfordulhat, hogy olyan jól alakul a játék, hogy a talón hamar elfogy, ilyenkor a csoportok tetejéről bármilyen lapot elvehetünk az üressé vált hely számára.

Ugyanígy járunk el harmadszor is. A 16 csoportot sorrendváltozás nélkül összerakjuk, a talón alá tesszük és ismét kirakjuk. Most már sikerülnie kell a pasziansznak, valamennyi lapnak középre kell kerülnie, vagyis a végső kép szerint az egyszínű királyok és dámák összekerülnek, vagyis *kiki a párjával* összetalálkozik.

Átlagos számítás szerint 100 közül 70 esetben szokott sikerülni ez a pasziansz.

37. A nagy lépcső.

Igen nehéz, kombinációs pasziansz.

Ez a kétségtelenül nehéz és ügyes kombinációs képességet igénylő pasziansz hasonlít *„A kis lépcső"* című pasziansznkhoz, ezt azonban két csomag kártyával, 104 lappal játsszák.

Ha a kártyát a legalaposabban megkevertük, rakjuk ki a lapokat a mellékelt 15. ábra szerint.

A kirakásnál csak a legalsó lap fekszik ábrával felfelé, a többi lap a hátát mutatja. A feladat a következő: *A nyolc ászra ki kell raknunk a színcsaládokat királyig bezárólag.*

A játékot úgy kezdjük meg, hogy amennyiben

15. ábra.

a lépcsőn ász van, ezt elvesszük és magunk elé helyezzük alapkártyaként. A levett lap helyén feltakarjuk a következő lapot. Megnézzük nincs-e csatlakozó lap a színcsalád építéséhez. Ezután a lépcsőn látható lapokat megvizsgáljuk abból a szempontból, hogy vannak-e szomszédos értékű lapok? A szomszédos értékű lapokat ugyanis váltott színekben (piros-fekete) egymásra tehetjük, de csak *lefelé* menő rangsorban. Ábránk kör hatosára például, ezt félig eltakarva rátehetjük a treff ötöst és megfordítjuk a mögötte szabaddá vált lapot.

Igyekeznünk kell először a rövidebb lépcsőket kiszabadítani, hogy üres helyet nyerjünk. Üressé vált helyre ugyanis bármilyen tetszésszerinti lapot kirakhatunk. Ha a kirakás után már nincs több tennivalónk, megkezdjük a talón lapozását — *egyenkint*. Minden lapot vizsgálat tárgyává teszünk, nem tudjuk-e a felépítéshez, vagy a lépcsőkhöz felrakni. A lépcsőknél sorozatok is átrakhatók, ha azok váltott színben, rangsorban lefelé csatlakoznak. A váltott színű sorozatok legalsó lapjai a szabad lapok, amelyeket a felépítéshez felhasználhatunk. A színcsaládokra már felrakott legfelső lap is visszatehető szükség esetén a lépcsőre. A talón fel nem használható lapjait új talónként magunk elé helyezzük. A legfelső látható lap bármikor felhasználható. Miután a talón mindössze egyszer lapozható át, alaposan meg kell néznünk, nem tudjuk-e a lapokat valahová kirakni.

Ha a talón egyszeri átvételével sikerül a lépcsőket is leépítenünk, vagyis a szincsaládokat komplettül felépítenünk, a pasziansz sikerül, ami a legjobb játékot figyelembevéve, körülbelül 50 százalékban szokott előfordulni.

38. Oda—vissza.

Nagyon kell figyelni.

Pasziansz gourmandok számára bizonyára sok érdekességet fog hozni ez a pasziansz, amely különben nem túlságosan nehéz, csak éppen igen nagy figyelmet igényel.

Két csomag, 104 lap francia kártyából válasszunk ki egy teljes sorozatot királytól ászig bezárólag. Nem fontos, hogy a 13 lap egyszínű legyen, mert ebben a pasziansszban a színeknek nincs szerepük. A sorozatot balról jobbra fogyó rangsorban, tehát így rakjuk ki, ábrával felfelé:

Király—Dáma—Bub—10—9—8—7—6—5—4—3—2 Ász.

A többi 96 lapot keverjük meg a legalaposabban és a talón tetejéről a soron következő 13 lapot rakjuk olymódon az előbbi sor alá, hogy közöttük még egy sor számára maradjon hely. Természetesen ezt a sort is ábrával láthatóan rakjuk ki.

Most nézzük meg mindenekelőtt, melyek azok a lapok, amelyek a középső sorba rakhatók azon elv szerint, hogy egy értékkel magasabbak legyenek, mint a legfelső sor megfelelő lapjai. A felső sor tizese alá tehát bubot teszünk, kilencese alá tizest, ásza alá kettest, királya alá ászt stb. Ezek a középsősorbeli lapok ugyanis alapkártyák, amelyekre színre való tekintet nélkül néhány lap rakandó növekvő értéksorrendben.

A király alá kerül:
Ász.
A dáma alá kerül:
Király, erre Ász, erre 2.
A bub alá kerül:
Dáma, erre Király, majd Ász, 2, 3.

A 10-es alá kerül:
Bub, Dáma, Király, Ász, 2, 3, 4.
A 9-es alá kerül:
10, Bub, Dáma, Király, Ász, 2, 3, 4, 5.
A 8-as alá kerül:
9, 10, Bub, Dáma, Király, Ász, 2, 3, 4, 5, 6.
A 7-es alá kerül:
8, 9, 10, Bub, Dáma, Király, Ász, 2, 3, 4, 5, 6, 7.
A 6-os alá kerül:
7, 8.
Az 5-ös alá kerül:
6, 7, 8, 9.
A 4-es alá kerül:
5, 6, 7, 8, 9, 10.
A 3-as alá kerül:
4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, Bub.
A 2-es alá kerül:
3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, Bub, Dáma.
Az ász alá kerül:
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, Bub, Dáma, Király.

Az egyes csoportok tehát különböző számú lapból fognak állni. Ha balról jobbra számoznánk a középső sor készülő csomagjait így állapíthatnánk meg, hogy melyik helyre hány lap kerül:

1. csomag: 1 lap.
2. „ 3 „
3. „ 5 „
4. „ 7 „
5. „ 9 „
6. „ 11 „
7. „ 13 „
8. „ 2 „
9. „ 4 „
10. „ 6 „
11. „ 8 „
12. „ 10 „
13. „ 12 „

Előbb azt mondottuk, hogy a kirakott 13 alsósorbeli lapból először az eggyel nagyobb lapokat keressük ki és tegyük középre. Most már megnézzük azt is, hogy a többi lapot a fenti elvek szerinti tovább építésre nem tudjuk-e felhasználni. Ritkán fordul elő, hogy mind a 13 lap egyszerre felkerülhessen a második sorba. Ha tehát maradnak lapok, nem számít. Amikor ugyanis már nem tudunk további lapokat felrakni, a talón tetejéről újból kirakunk 13 lapot az alsó sorba, letakarva az esetleg ott maradt lapokat. Folytatjuk ezekután a játékot azzal, hogy a letakart lapok csak akkor válnak „szabad" lapokká, amikor a rajtuk lévő kártyákat felrakás céljából elvettük. A középső sorban jogunk van a már kirakott lapokat esetleg egy másik ugyancsak megfelelő helyre áthelyezni, ha ezzel további lapot tudunk a harmadik sorból felhozni. Ha kimerültünk, ismét 13 lap kirakása következik, egészen addig, amíg az utolsó 13-as sor fel nem kerül.

Az alsó sor üres helyei nem tölthetők be áthelyezéssel, hiszen úgy túlságosan könnyen kijönne a pasziansz. Ha sikerül valamennyi lapot felraknunk, asztalunk ezt fogja mutatni:

Király—Dáma—Bub—10—9—8—7—6—5—4—3—2—ász
ász—2—3—4—5—6—7—8—9—10—Bub—Dáma—Király,

vagyis a pasziansz, a címének megfelelően *„Oda-vissza"* irányú két sort fog eredményezni. Jó taktika ebben a játékban azokat a csoportokat forszírozni, amelyekben több lap van.

Hibátlan játékot figyelembe véve, elég könnyen sikerül a pasziansz. 100 eset közül legalább nyolcvanszor kijön.

39. Udvari bál.

Bájos pasziansz.

A királyi udvarban bálra készülődnek. A pikk-király és felesége vendégül látják három szomszédos ország királyi párjait. Fény, pompa, ragyogás a bálterem. Megjelennek a királyi párok és nemsokára megkezdődik a tánc. A párok felállnak. A házigazda, a pikk király a szépséges kőr királynét vezeti a táncba, a kőr király partnere a pikk dáma. A szertartásmester hármat koppint, a párok felállnak egymással szemben. Kezdődik a tánc...

Sürgősen vegyünk elő 2 csomag francia kártyából egy pikk, kőr, káró, treff királyt és dámát, hogy lépést tarthassunk az udvari bállal. A baloldalon egymás alatt a négy királyt, a jobboldalon a négy dámát helyezzük el, bizonyos távolságra egymástól. Az asztal, — azaz pardon, —a bálterem, most így fog festeni (lásd: 16. ábra.)

A feladat: a baloldalon elhelyezett *királyokra felépíteni a színcsaládokat emelkedő sorrendben,* tehát pl. a pikk királyra jön a pikk:

Ász, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, Bub, Dáma,

a jobboldalon elhelyezett dámákra pedig *lefelé* menő sorrendben ugyancsak szigorúan szín szerint fel kell építenünk a sorozatokat úgy, hogy például a pikk dámára, a pikk

Bub, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, Ász, Király

kerülnek.

Ha az ábrának megfelelően a nyolc lapot kiraktuk, megkeverjük a többi 96 lapot, a királyok és dámák között maradt üres területre pedig kirakjuk az úgynevezett *segítő lapokat.* 12 lapot négy hármas sorban helyezünk el, ugyancsak ábrával láthatóan. Most megnézzük, hogy a kirakott lapok kö-

16. ábra.

zül tudunk-e a felépítéshez lapot felhasználni. Az üres helyeket a talón tetejéről pótoljuk. Amikor már nem tudunk lapokat felrakni, megkezdjük a talón lapozását. Egyenkint nézzük meg a lapokat és amelyeket nem tudunk felhasználni, új talónként magunk elé tesszük. Ha felraktunk lapot, megvizsgáljuk a segítő kártyákat, nem tudunk-e onnan is felrakni lapot. A helyeket mindig az új talón látható lapjaival pótoljuk. Ezek a látható lapok különben is mindig felhasználhatók.

A talónt másodszor is végignézhetjük: Ezalatt az idő alatt azonban be kell fejeznünk a feladatot, a színcsaládok felépítését. Ha tehát a pasziansz kijön és minden lapot felraktunk, most a tánc folyamán helyet cseréltek a párok, vagyis *a dámák vannak a baloldalon és a királyok a jobboldalon.* Ha a talón kétszeri megnézése alatt ez nem sikerül, a pasziansz nem jött ki.

Átlagos számítás szerint ez a pasziansz 100 közül 50 esetben sikerül.

40. Gyermekjáték.

Nagyon könnyű.

Egyike a legkönnyebb és legbiztosabban sikerülő pasziánszoknak. Két csomag, 104 lap francia kártyára van szükségünk. Kikeressük a nyolc ászt és egy sorban, képpel felfelé magunk elé tesszük. Most megkeverjük a többi lapot és az ászok alá 12 lapot egy sorban, ugyancsak ábrával láthatóan kirakunk. A feladat, az ászokra felépíteni a színcsaládokat királyig bezárólag.

A 12 lapból kiválasztjuk az ászokhoz csatlakozó lapokat. Az üres helyeket a talón tetejéről pótoljuk. Az egyszínű szomszédos lapokat az alsó sorban lefelé menő rangsorban egymásra rakjuk. Az így nyert

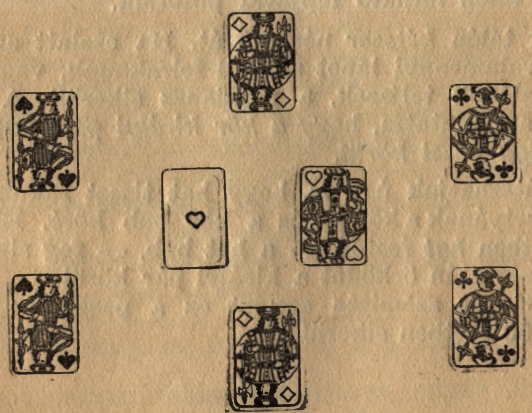
üres helyeket ismét a talónból pótoljuk. Sorozatokat is rakhatunk egymásra, ha azok végződései lefelé menő rangsorban csatlakoznak. Ha nincs további lehetőségünk, megkezdjük a talón lapozását egyenkint. Az új talón legfelső lapja bármikor felhasználható, sőt az üres helyeket is ezentúl a talón látható lapjával pótoljuk.

A talónt egyszer vehetjük végig. Ezalatt fel kell építenünk a színcsaládokat. Ez legalább 90 százalékban sikerül, a pasziansz olyan könnyű, hogy így nyerte *a gyermekjáték* elnevezést.

41. A hat udvarhölgy.

Jó szórakozás!

Szükségünk van két csomag francia kártyára, tehát 104 lapra. Keressünk ki először egy kőr ászt és 7 bubot, (egy kőrt nem). A nyolc lapot így helyezzük el asztalunk baloldalán. (17. ábra).

17. ábra.

Ezek az alapkártyák. A feladat az, hogy a *kőr ászra felmenő sorrendben* építsük fel a kőrcsaládot királyig bezárólag, a *bubokra* pedig, — a középső kőr bubot is beleértve, — *lefelé menő sorrendben* megfelelő színben fel kell építenünk a színcsaládokat dámáig bezárólag.

A megmaradt 96 lapot a legalaposabban összekeverjük és a csomag tetejéről *15 lapot kirakunk* asztalunk jobboldalára. A 15 lapot a legajánlatosabb piramis alakban kirakni, vagyis felül egy lap, alája két, alája három, alája négy, legalulra öt lapot teszünk képpel láthatóan. Ezek lesznek az úgynevezett segítő lapok.

Megnézzük, hogy a segítő lapok között akad-e kártya, amit átvihetünk asztalunk baloldalára, a felépítéshez. Tehát ha tizes, vagy a kőr kettes ott van, ezt felrakjuk. Az üres helyet, vagy helyeket a talón tetejéről pótoljuk. Ha nincs már átrakni való, megkezdjük a talón átlapozását. Egyenként nézzük a lapokat, ha akad jó lap, ezt felrakjuk, ha a lapot nem tudjuk használni, új talónként nyitva magunk elé helyezzük.. Állandóan figyelemmel kísérjük a 15 segítőlapot. Ha üres hely van, ezt mindig az új talón látható lapjával pótoljuk.

A talón *kétszer* nézhető át. Ha ezalatt az idő alatt valamennyi lapot sikerül felraknunk, vagyis a színcsaládok teljesek, a pasziansz sikerült. A kép most azt mutatja, hogy *a kőr királyi párt hat udvarhölgy veszi körül.*

Játszhatjuk úgy is, hogy hat tizest rakunk ki alapkártyának a kőr ász és a kőr bub köré. Ebben az esetben *hat testőr,* — a hat bub, — fog sikeres befejezés után őrködni a királyi pár körül.

Átlagos számítás szerint ez a pasziansz 100 közül 50 esetben sikerül.

42. Lavina.

Villámpasziansz.

Mindenki ismeri bizonyára ezt a főleg pesti argot szerinti kifejezést: *„Olyan, mint a lavina: hol fel, hol le!"* Ez a nem túlságosan értelmes mondatocska adta a címét ennek a pasziansznak, melynek lényege: ászokra először felfelé menő rangsorban felépíteni a családokat.

Vegyünk két csomag francia kártyából négy ászt: egy pikket, egy kőrt, egy kárót, és egy treffet. Rakjuk ki a négy lapot ábrával láthatóan az asztal négy sarkába. Keverjük meg a többi 100 kártyát, emeljük le és az első 16 kártyát négy négyes sorba egymás alá helyezzük el (képpel felfelé) az ászok közé. A feladat a következő: a négy ászra fel kell építenünk a sorozatokat szigorúan színek szerint, felfelé menő sorrendben, majd amikor királyig elérkeztünk, rá ugyanazon szín másik királya jön és ettől kezdve lefelé építjük tovább a sorozatokat.

A 16 lapot először is megvizsgáljuk, akad-e kettes, vagy további csatlakozó lap, amit felrakhatunk az ászokra. Az üres helyeket a talón tetejéről pótoljuk. Ezután megkezdjük a talón lapozását egyenkint. A felhasználható lapokat felrakjuk és figyeljük, tudunk-e a 16 lapból csatlakozó kártyát felrakni. Az üres helyeket most már az új talón tetejéről pótoljuk.. A talón összesen háromszor nézhető végig. Az egyes színcsoportok lapsorrendje tehát a következő kell, hogy legyen:

Ász, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, Bub, Dáma, Király, Király, Dáma, Bub, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, Ász.

Villámgyorsan rakható pasziansz, amely általában *20 százalékban* szokott sikerülni.

43. Nyolc ász paszianszs.

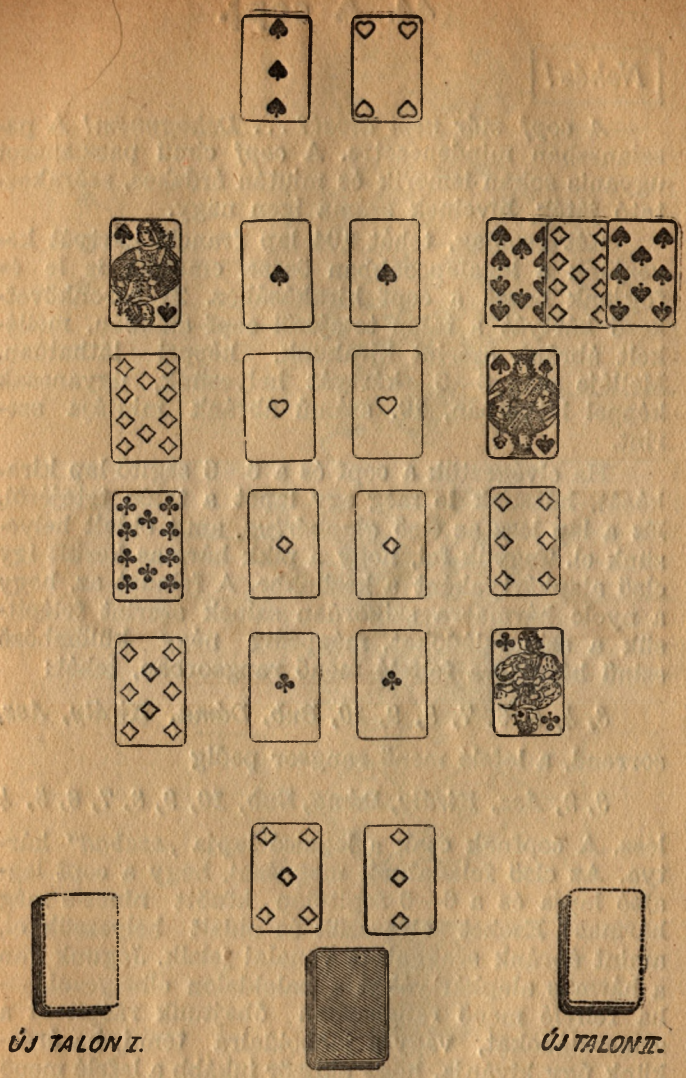
Nem nehéz — nem könnyű!

Két csomag francia kártya nyolc ászát kikeressük és párosával, nyitva egymás alá rakjuk. A többi 96 lap alapos megkeverése után 16 segítő lapot rakunk ki. A feladat a szokásos: az ászokra színek szerint királyig bezárólag fel kell építeni a színcsaládokat. A talón tetejéről egyenkint vesszük le a lapokat és rakjuk ki nyitva a segítőlap helyekre. Két-két lap az ászok fölé és alá kerül, négy-négy pedig jobbra-balra melléjük, mint a 18. számú ábránk is mutatja.

Az oldal segítőlapokra *lefelé* menő rangsorban, *váltott színekben* (piros-fekete) további lapokat helyezhetünk el, éppen ezért a segítőlapok kirakásánál arra kell ügyelnünk, hogy olyan lapok, amelyek hamarosan sorra kerülhetnek (hármas, négyes) a felső és alsó helyekre kerüljenek, a magas lapok pedig oldalra. Az oldal helyekre fentről és lentről is vihetünk át lapokat, oldalról azonban csak a felépítéshez használhatunk fel lapot. Az oldallapokat egymásközt egyenkint átrakhatjuk és ha üres helyet kapunk, ide tetszés szerint bárhonnan vehetünk lapot. Ha kiraktuk a 12 segítő helyet és ezek során esetleg már felépítéshez is tudtunk egy-két lapot felhasználni, talán oldallapokra is tudtunk egy-két kártyát elhelyezni, megkezdjük a talón átnézését — *három laponkint.*

Három lapot egyszerre leemelünk és balra magunk elé tesszük. A legfelső lap mindig felhasználható. A következő három lapot jobbra tesszük magunk elé. Két új talónt kapunk ezáltal és felváltva balra és jobbra helyezzük el az új hármas csoportokat, a legfelső lapot azonban mindkét oldalról bármikor elvehetjük.

A talón mindössze egyszer nézhető át. A paszianszs 40 százalékban szokott sikerülni.

18. ábra.

44. A copf.

Nehéz!

A copf már nem divat? ... Dehogynem! A paszianszban mindenesetre. A *copf* című paszianszot ugyanis sokan ismerik és miután érdekes, szórakoztató játék, híveinek száma igen nagy.

Két csomag, tehát 104 lap francia kártyát keverjünk a legalaposabban össze, emeljük is le és fogjunk hozzá a copf kirakásához. 21 soronkövetkező kártyát a talón tetejéről copf alakban, mellékelt ábránk szerint kirakunk, képpel láthatóan. Melléje még 6—6 kártyát helyezünk, ugyancsak képpel láthatóan, 19. számú ábránk mintája szerint.

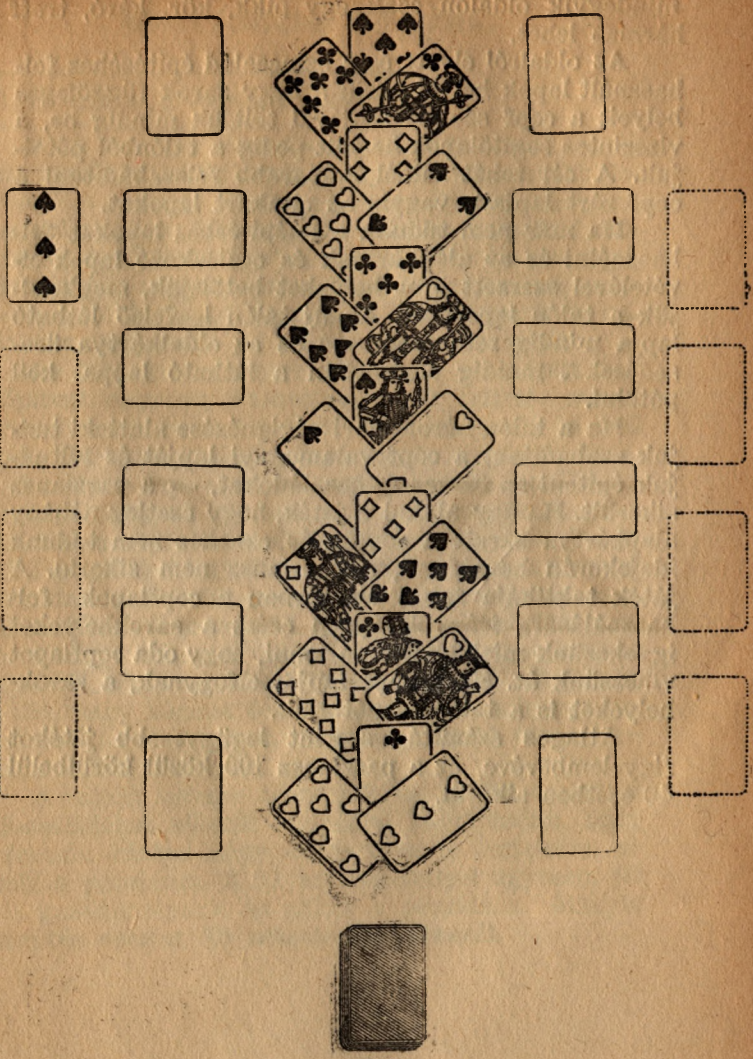
Ha elvégeztük a copf és a 6—6 segítő-lap kirakását, húzzunk le még egy lapot a talón tetejéről. Ez a lap lesz az első *alapkártya*, amit oldalt helyezünk el. Tegyük fel, hogy a pikk hármas került így első alapkártyaként a kezünkbe. A feladat az, hogy a nyolc hármasra szigorúan színek szerint felépítsük a színcsaládokat, mégpedig négy különböző színű hármasra felfelé menő rangsorban, tehát:

3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, Bub, Dáma, Király, Ász,

sorrend, a lefelé menő rangsor pedig

3, 2, Ász, Király, Dáma, Bub, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4

lesz. A copfnak csak a legalsó lapja *„szabad"* kártya. Az első feladatunk megnézni, hogy a copf legalsó lapja és a 6—6 segítőlap között nincs-e még hármas? Ezeket elvesszük és oldalt helyezzük el, amint ábránk szaggatott vonalai jelzik. Jogunk van a hármas alapkártyákat a baloldalon elhelyezni, — ha felfelé menő rangsorban óhajtunk ráépíteni a színcsaládokat, vagy a jobboldalra tenni, ha érdekünk úgy kívánja, hogy először inkább a lefelé menő színcsalád kiépítésébe fogjunk bele. Természetesen

19. ábra.

mindegyik oldalon csak egy pikk, kőr, káró, treff hármas lehet.

Az oldalról elvett és a színcsalád építéséhez felhasznált lapok helyei közül a négy sarok függőleges helyeit a copf szabad lapjával töltjük mindig be, a vízszintes segítőlapok helyeit pedig a talónból pótoljuk. A cél tehát minél hamarabb felszabadítani a copf zárt lapjait, vagyis az eltakart lapokat.

Ha már nem tudunk a felépítéshez lapokat felhasználni és az alapkártyák és csatlakozó lapok elvételével szerzett üres helyeket betöltjük, megkezdjük a talón lapozását. Az új talón legfelső látható lapja mindig felhasználható és az oldalkártya üresedések.. mindig elsősorban a látható lappal kell pótolni.

Ha a talón háromszori végignézése alatt ki tudjuk szabadítani a copf valamennyi lapját és feltudjuk építeni az összes színcsaládokat, — a pasziansz sikerült. Ha úgy alakul a játék, hogy esetleg néhány alapkártya zárult a copfba és ezekhez nem tudunk idejekorán hozzáférni, a pasziansz nem sikerül. A játék taktikája tehát elsősorban a copflapok felhasználására irányul, éppen ezért a sarokhelyeket igyekszünk mielőbb üressé tenni, hogy oda copflapot vihessünk át. Ha a copf lapjai elfogynak, a sarokhelyeket is a talónból pótoljuk.

Átlagos számítás szerint legügyesebb játékot figyelembevéve, ez a pasziansz 100 közül körülbelül 40 esetben sikerül.

45. Francia négyes.

Nem könnyű — nem nehéz.

Akik ismerik, szeretik ezt a pasziansszot, amelyet kissé átalakítottunk, hogy szórakoztatóbb legyen. Két csomag, összesen 104 lap francia kártyára van szükségünk. Keressük ki először a nyolc darab *ötöst* és rakjuk ki őket asztalunk baloldalára egymás alá két négyes sorba. Most keverjük meg alaposan a többi lapot és mielőtt hozzáfogunk a pasziansz, jegyezzük jól meg a pasziansz célját:

Az ötösökre a megfelelő színek családjait kell felépíteni négyesig bezárólag, tehát felfelé menő sorrendben. A talón tetejéről most levesszük az első lapot. Ha hatos, felrakjuk az egyik megfelelő ötösre, ha olyan lap, amelyre csak jó későn kerülhet a sor, tehát négyes, hármas, kettes, letesszük magunk elé, mint az új talón első lapját, tehát nyitva. Ha az első lap például egy hetes, vagy nyolcas, az asztal jobboldalára tesszük, mert erre a lapra hamarosan sor kerülhet. Összesen 11 ilyen szabad helyünk van. Ha a felépítéshez el tudunk venni lapot a szabad helyekről, vagy a talón látható lapjával töltjük be az űrt, vagy húzunk tovább a talónból, míg egy értékesebb lapot kapunk. A talón látható lapja bármikor felhasználható.

A talónt *kétszer* nézhetjük végig. Ha ezalatt a színcsaládokat sikerül olymódon felépítenünk, hogy a francia kártya négyesei kerüljenek legfelülre, sikerül a pasziansz. A 11 szabad hellyel ügyesen, jól kell gazdálkodnunk és akkor a pasziansz átlagos számítás szerint 75 százalékban sikerül.

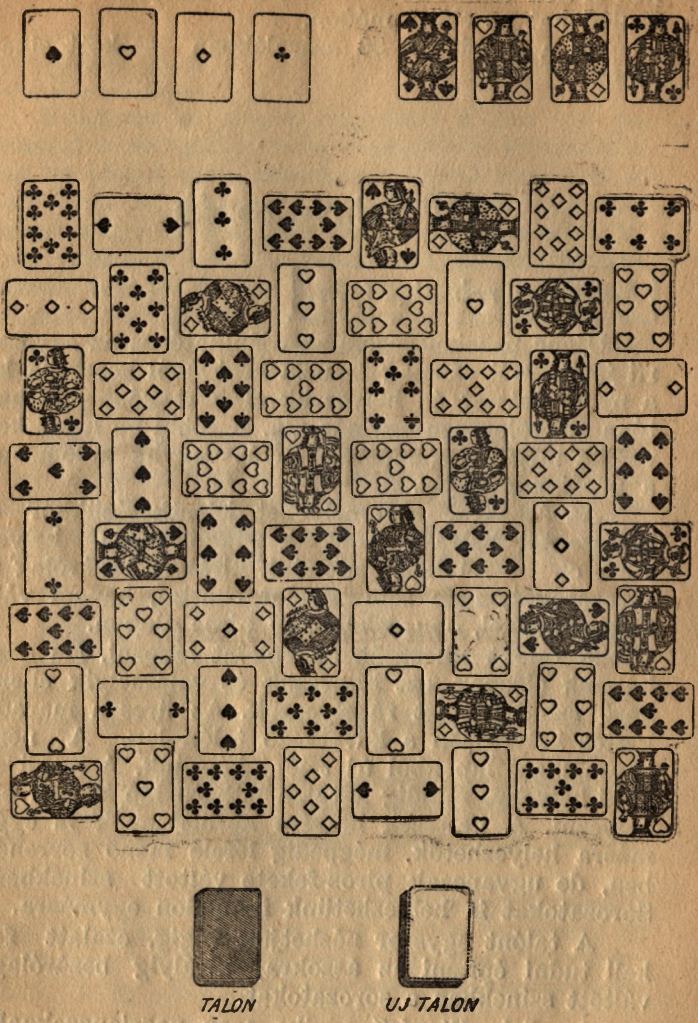
46. A szőnyeg.

Pasziansz csemege!

Különleges, Magyarországon aligha ismert pasziansz következik most soron. Két csomag francia kártyából vegyünk ki négy különböző színű ászt és négy királyt. A négy ászt helyezzük el asztalunkon balra jól távol tőlünk, a négy királyt pedig rakjuk ki jobbra. A feladat: *a négy ászra felmenő* rangsorban királyig bezárólag, a *királyokra lefelé menő rangsorban* ászig bezárólag felépíteni a színcsaládokat. A 96 lap alapos megkeverése után 64 kártyát kirakunk nyolc nyolcas sorba, képpel láthatóan, mégpedig 20. számú ábránk szerinti alakban.

A 64 lap asztalunkon úgy fog festeni, mint egy miniatür szőnyeg. Ezért nevezik „*Szőnyeg*"-pasziansznak ezt a játékot. A szőnyeg szélső lapjai közül azok a *szabad* lapok, — tehát a felépítéshez elvehető kártyák, — amelyek keskeny oldalukkal kifelé fordulnak. Amikor tehát megkezdjük a játékot, először is felrakjuk a szabad lapokat. Az elvett kártyák új szabad lapokat teremtenek, mert most már a csonka szőnyeg széleire került eddig zárt lapok keskeny része is kifelé néz, tehát felszabadult. Ha egy lap keskeny széle nem is néz kifelé, de mellette üres a hely, a lap szabad.

Ha felraktuk az összes szabad lapokat, megkezdjük a talón átlapozását egyenkint. A fel nem rakható lapokat új talónba rakjuk. Ha a talón látható lapja egy szőnyeg szélén álló szabad lappal színben egyezik és ez a lap felfelé, vagy lefelé menő rangsorban szomszédos kártya, ezt a lapot kiemelhetjük a szőnyegből és áttehetjük az új talón tetejére, természetesen szintén ábrával láthatóan. Ezáltal ismét új lapot szabadítunk fel a szőnyeg szélén. A jó taktika ugyanis elsősorban a szőnyeg lapjait elfogyasztani.

20. ábra.

A talón háromszor nézhető át. Ezalatt a szőnyegnek el kell tünnie és sikerülni kell felépíteni a színcsaládokat az előírt módon.

Ez a pasziansz 50 százalékban szokott sikerülni.

47. Szinváltozás.

Majdnem mindig kijön!

Ujonc pasziansszozóknak ajánlható ez az egyszerű játék. Két csomag francia kártyából keressük ki a nyolc kettest és helyezzük el őket képpel láthatóan függőlegesen egymás alá. A többi 96 lapot keverjük meg a legalaposabban és vegyük tudomásul a pasziansz célját.

Az ászokra, — amelyeket jelentkezésükkor a kettesektől balra ugyancsak függőlegesen helyezünk el, — fel kell építenünk királyig bezárólag a sorozatokat, nem szín szerint ezuttal, hanem váltott színekkel, *egy fekete-egy piros* alapon.

A talónt elkezdjük egyenként lapozni. Ha ászt kapunk elsőnek, ezt kitesszük és valamelyik ellenkező színű kettest ráhelyezzük. Az üresen maradt kettes helyre jön a következő talón lap. A nem használható lapokból új talónt képzünk. A megüresedő helyekre mindig a talón látható lapját kell elhelyezni. A kettesek helyére került lapok is egymásra helyezhetők, mégpedig lefelé menő sorrendben, de ugyancsak piros-fekete váltott színekben. Sorozatokat is helyezhetünk ilymódon egymásra.

A talónt egyszer nézhetjük végig, ezalatt fel kell tudni építeni az ászokra, királyig bezárólag, váltott színekben a sorozatokat.

A *„Szinváltozás"* egyike azon pasziansszoknak, amelyek 90 százalékban sikerülnek.

48. Számtantanár.

A legnehezebb!

Hölgyeim és Uraim, vigyázat! Ehhez a pasziansszhoz ne nyúljon más, csak akinek kifogástalanok az idegei, csak akinek sok ráérő ideje van és elsősorban az, akinek annakidején az iskolában csillagos egyese volt számtanból. A „számtantanár" című paszians ugyanis komplikált, nehéz fejszámításokat igényel és ami a legnagyobb hiba: megtanulni is nehéz. Miután így alighanem sikerült elriasztanom a könnyű és szórakoztató pasziansok kedvelőit, most már egyedül maradtunk pihent agyú, mindenre elszánt emberek . . .

Aki az ezen könyvben látható „Számcavalcade" című pasziansszot már megtanulta, annak számára könnyebb lesz a helyzet. Ez a pasziansz ugyanis nagyon hasonlít ahhoz, azzal a különbséggel, hogy 104 kártyával játszva, sokkalta nehezebb.

Nézzük tehát sorra, melyek a teendőink:

1. A két csomag francia kártya alapos összekeverése után számoljunk le nyolc csomagot, mindegyikében 13 lappal. Ezeket a csomagokat rakjuk ki magunk elé egy vízszintes sorba, ábrával láthatóan.

2. Ha ezzel megvagyunk, nézzük meg, hogy a nyolc látható lap között van-e király? Ha akad király, ez egyelőre asztalunk valamelyik sarkába félrekerül.

3. Miután ezzel is megvagyunk, a nyolc csomag legfelső lapjait vegyük le, képezzünk belőle egy új nyolcas sort az eredeti sor felett olyan távolságnyira, hogy közöttük még egy lapmagasnyi hely maradjon.

4. A most kapott sor lapjai az alapkártyák. Feladatunk: az alapkártyák alá olymódon kirakni

bizonyos lapokat, hogy azok egy számtani törvényszerű emelkedés következtében kerüljenek sorra. Vegyük itt tudomásul, hogy ebben a pasziánszban a színek nem érdekelnek, csak a lapok értékei, vagyis ász=1, bub=11, dáma=12, király=13 stb.

5. A felső sor alá a következő lapokat úgy kapjuk meg, hogy minden egyes lap kétszeres értékét rakjuk alá. Ász alá tehát kettes, hatos alá dáma, hetes alá ász kerül, mivel, ha az összeg a 13-nál magasabb, a 13-as szám levonásával kapjuk meg a kívánt számot. Ha tehát például a nyolc alapkártya a következő lenne:

Bub, 6, 4, 9, Dáma, Ász, 3, 10.

9, Dáma, 8, 5, Bub, 2, 6, 7

következnek alája. Megnézzük tehát, hogy az eredeti csomagok tetején látható lapok között találunk-e olyan kártyákat, amelyek valamelyik alapkártyának kétszeres értékét adják. A kapott lapokat az üresen hagyott helyekre, a megfelelő alapkártyák alá rakjuk. Mindig a nyolc látható lap áll rendelkezésünkre, ha tehát egy lapot elvettünk, az alatta lévő lap napvilágra kerül és „*szabaddá*" válik.

6. Ha sikerült kitöltenünk a középső sor szabad helyeit, vagy pedig már nem találunk a látható nyolc lap között dupla értéket adó kártyákat, a már lerakott kártyákra rárakhatjuk a következőket is, mégpedig az alábbi elv alapján:

A felső sor alapkártyája és az alatta lévő középsősorbeli kártya összege adja az ujonnan következő lap számösszegét. Ha például a fenti esetben a bub alá már kiraktuk a kilencest, akkor a kilencesre rákerülő lapot úgy kapjuk meg, hogy a bub és a kilences összegét, (vagyis 11+9=20) vesszük, ebből miután ez a szám 13-nál magasabb levonjuk a 13-at. Kapunk egy *hetes* számot. Ha az eredeti alsó sorbeli csomagok látható lapjai között akad hetes, ezt ráhelyezzük a kilencesre és a továbbiak során

most már a Bub számértékéhez, a hetet adjuk hozzá.

Mégegyszer: Az első középlapokat tehát az alapkártyák kétszereséből kapjuk, a további kártyák pedig az alapkártya és az alatta látható középlap összegéből születnek meg.

7. Hogy ez a komplikált és bizonyára nehezen megérthető leírás könnyebben legyen megemé hető az olvasó számára, összeállítottuk minden egyes alapkártya alá a középső sorban egymásra kerülő lapok sorrendjét:

Á,	2,	3,	4,	5,	6,	7,	8,	9,	10,	B,	D.
2,	4,	6,	8,	10,	D,	Á,	3,	5,	7,	9,	B.
3,	6,	9,	D,	2,	5,	8,	B,	Á,	4,	7,	10.
4,	8,	D,	3,	7,	B,	2,	6,	10,	Á,	5,	9.
5,	10,	2,	7,	D,	4,	9,	Á,	6,	B,	3,	8.
6,	D,	5,	B,	4,	10,	3,	9,	2,	8,	Á,	7.
7,	Á,	8,	2,	9,	3,	10,	4,	B,	5,	D,	6.
8,	3,	B,	6,	Á,	9,	4,	D,	7,	2,	10,	5.
9,	5,	Á,	10,	6,	2,	B,	7,	3,	D,	8,	4.
10,	7,	4,	Á,	B,	8,	5,	2,	D,	9,	6,	3.
B,	9,	7,	5,	3,	Á,	D,	10,	8,	6,	4,	2.
D,	B,	10,	9,	8,	7,	6,	5,	4,	3,	2,	Á.
Mindenütt király.											

Amint látható érdekes törvényszerűségek tapasztalhatók ebben a számkáoszban. Minden egyes alapkártya bizonyos törvényszerűséget mutat a további sorrend számára. Például 3-as alapkártya minden lapja háromszor növekszik, ötös alapkártya lapjai öttel növekednek stb.

8. Ott tartottunk tehát, — hogy visszatérjünk a játék sorrendjéhez, — hogy a látható nyolc lapból annyit használunk fel amennyit tudunk. Előfordulhat tehát, hogy egy alapkártya alatt már több középlap is van, egy másik alatt pedig még egy sincs. Jogunk van a középső sor látható lapjait más megfelelő helyre is áttenni, ha ezzel újabb lapot tudunk az alsó sorból középre felhozni.

9. Ha nincs tovább, nem tudunk a látható alsósorbeli nyolc lappal tovább dolgozni, kézbevesszük az alsó sor balszélső, — nevezzük I. számú — csomagját, megfordítjuk, hogy az eredeti legalsó lap legfelülre kerüljön és az első lapot ugyancsak ábrával felfelé, rátesszük a II. számú csomagra. Minden csomagra egy lapot teszünk jobbra menve, sőt amikor a sort befejeztük balról folytatjuk a rakodást, megtöltve az üres helyet is. Most új lapokat látunk, folytathatjuk az előírt módon a felépítést a középső sorra. Ha eközben a nyolc alsó csomag helyén egy űr támadna, bármelyik legfelső lapot levehetjük és az üres helyre tehetjük.

10. Ha ismét nincs tovább, most a II. számú csomagot vesszük kézbe és rakjuk ki jobbra kezdve ugyanilyen módon. Folytatjuk az építést, ha ismét elakadunk a harmadik, negyedik, végül majd a nyolcadik csomagot is szétrakjuk az előírt módon. Üdvös az üressé vált helyekre királyokat rakni, mert ezek zárólapok lévén, csak gátolnak munkánkban.

11. A nyolcadik csomag előírt módon való szétrakása után, ha sikerül valamennyi lapot felhasználnunk és minden középlapcsomag tetejére király kerül, a pasziansz kijött és megérdemeljük a *„számtantanár"* címzést. Természetesen végül a játék elején eltett királyokat is felhasználjuk. Ez eleinte a sok számolás miatt kevéssé szórakoztató pasziansz, kedvencünk lehet, ha lassan megtanuljuk kívülről az egymásra kerülő lapok számait. Ha játék közben hibát csinálunk és nem odavaló lapot rakunk egy helyre, felborul az egész sorrend. Tehát nagyon vigyázzunk.

Hibátlan játék esetén ez a pasziansz 60 százalékban sikerülhet.

49. A képkiállítás.

Nehéz!

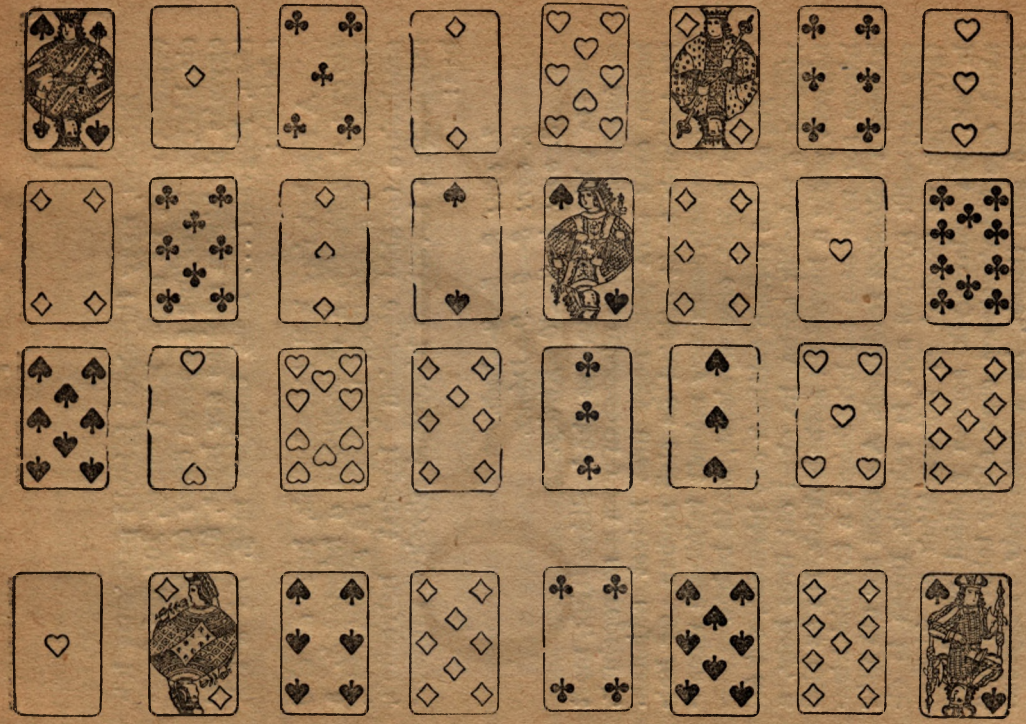
Érdekes, nagy figyelmet igénylő pasziansz következik most itt soron. Két csomag, 104 lap francia kártyát keverjünk alaposan össze és rakjunk ki egymás alá három nyolcas sor lapot, ábrával láthatóan. Megvan?... Most tanuljuk meg, mi a feladatunk:

A lapokat úgy kell átrendezünk, hogy *az első sorban a kettesek,* a *másodikban a hármasok,* a *harmadikban a négyesek* legyenek az alapkártyák, amelyekre további egyszínű lapokat helyezünk, mégpedig a következő hárommal növekvő rangsorban:

1. sor: 2—5—8—Bub.
2. sor: 3—6—9—Dáma.
3. sor: 4—7—10—Király.

Ha a három sorban ász akad, eltávolítjuk, mert az ászok ebben a paszianszban nem szerepelnek, hanem csak arra jók, hogy üres helyet adjanak. Ha találunk tehát például az első sorban egy kettest, erre ráhelyezzük egy másutt található ugyanazon szín ötösét, erre nyolcast, majd bubot.

Ha az első sorban találunk egy hármast, ezt átvisszük a második sorba, ha akad ott üres hely, a négyest pedig a harmadik sorba rakjuk. Ha az első három sor már nem ad lehetőséget a további kirakáshoz, a talónhoz fordulunk. A három sor alá még egy negyedik nyolcas sort is rakunk. Innen is eltávolítjuk az ászokat és felhasználjuk az új sorlapjait. Ha valamelyik sorban például egy hetes akad, erre természetesen csak akkor tehetjük rá a megfelelő szín tizesét, ha a hetes már négyesen van rajta.

21. Übra.

Ha a pótsor már nem ad további kirakási lehetőséget, ismét egy nyolcas sort rakunk ki, mégpedig az előbbi nyolcas sorra, kicsit lefedve az előbbi lapokat. Most felhasználjuk az új sor lapjait, a régiből pedig csak azok a lapok vehetők igénybe, amelyek nincsenek lefedve, tehát csak az alul lévő lapok a szabad kártyák. Előfordul, hogy egy lap egyszerre két helyre is jó, ilyenkor körültekintéssel kell eljárnunk és elsősorban arra kell törekednünk, hogy felszabadítsunk a pótsorokban olyan lapot, amely éppen olyan lappal van lefedve, amely a kirakásnál is összetartozik. Például ha egy pikk tizest alul a pótsorokban befedtünk egy pikk királlyal, igyekeznünk kell a pikk királyt elvinni a másik pikk tizesre és nem a másik pikk királyt felrakni rá, mert akkor a pasziansz nem jöhet ki.

Vegyünk most egy példát. Rakjunk ki a három sorunk alá mindjárt egy pótsort is (Lásd a 21. számú ábrát.).

Először tehát a három sorral kezdünk dolgozni. Kivesszük az első és második sorban található két ászt. — A káró hármasra rátesszük a káró kilencest. — A treff hármast áttesszük a második sorba, rátesszük a treff hatost. — A pikk és a kőr kettest felrakjuk az első sor két üres helyére. — A kőr hármast és a pikk hármast a második sorba helyezzük el. — A káró négyest átvisszük a harmadik sorba. — A kőr ötöst áttesszük a kőr kettesre. — A kőr ötösre rájön a kőr nyolcas. — A káró négyesre tesszük a káró hetest.

Most már megakadtunk, több építeni valónk nincs, tehát az első pótsorral kezdünk dolgozni. Kidobjuk ebből az ászt. — A pikk hatost rátesszük a hármasra. — A pikk négyest felvisszük a harmadik sorba és máris elakadtunk újból, vagyis most úgy folytatódik a játék, hogy kirakjuk a következő nyolcas pótsort az első pótsort kissé letakarva és az új lapokkal kezdünk manipulálni.

Ha sikerül az összes pótsorok minden lapját

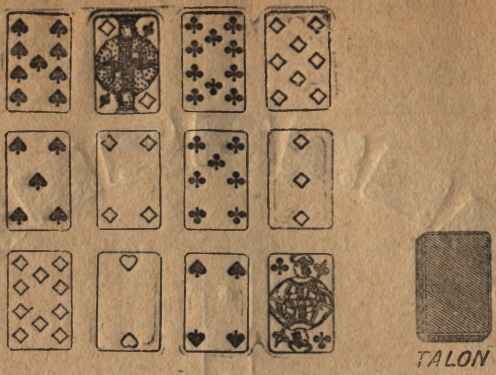
felhasználni olymódon, hogy az első sorban nyolc bub, a másodikban nyolc dáma, a harmadikban pedig nyolc király legyen látható, teljes lett a *képkiállítás*, a pasziansz sikerült.

Átlagos számítás szerint ez a pasziansz 100 közül 25 esetben sikerül.

50. A tizennyolcas.

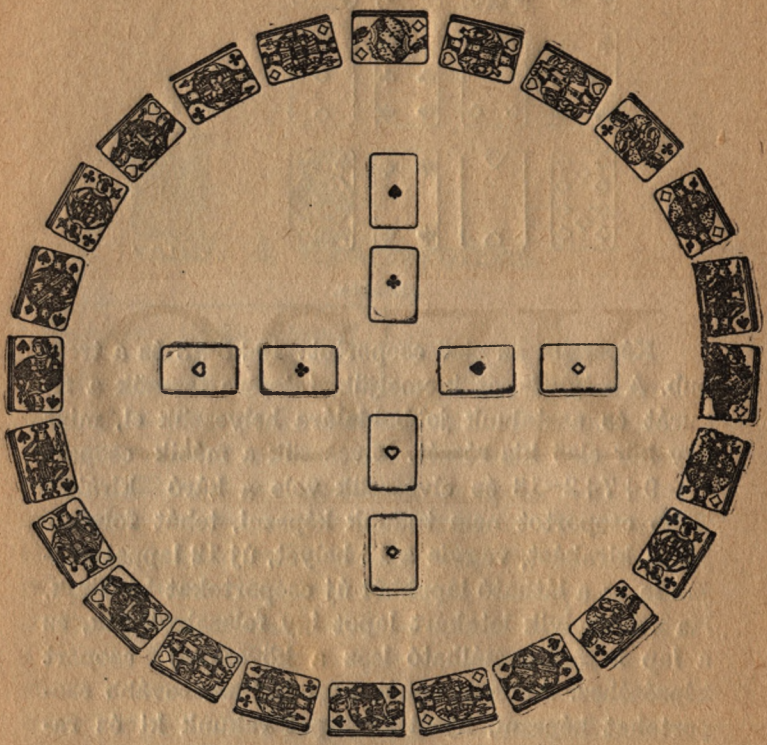
Nagyon ritkán sikerül!

Nem mindennapi érdekességű és egyáltalában nem egyszerű pasziansszot mutatunk itt be. Két csomag francia kártyára, tehát 104 lapra van szükségünk. Először is kikeressük a *nyolc ászt*, mert ezek nem vesznek részt a játékban. A többi lapot alaposan összekeverjük és asztalunk baloldalára kirakunk a talón tetejéről 12 lapot, három négyes sorba, ábrával láthatóan. A pasziansz előírja, hogy a látható 12 lapból olyan négyes csoportokat képezzünk, amelyek elsősorban négy teljesen különböző értékű lapból állanak és amelyekből három lap összege = 18. Az egyik lapnak a négyből egy figurának kell lennie (király, dáma, bub), a másik három lapnak pedig így kell adnia összegük szerint a 18-at: Pl. 9+5+4=18, vagy 10+6+2=18, vagy 8+7+3=18, stb. Ha például a 12 kirakott lap a következő lenne: (22. ábra.)

22. ábra.

Képezzük az első csoportot: 10+5+3 és a treff bub. A négy lapot kiemeljük, tetejére tesszük a figurát és asztalunk jobboldalára helyezzük el, mint egy kör első kis részét. Elvesszük a másik csoportot 9+7+2=18 és elvesszük vele a káró királyt. Több csoportot nem tudunk képezni, tehát folytatjuk a kirakást, vagyis a 12 helyet, új 12 lappal fedjük le és a látható lapokból új csoportokat képzünk. Ha valamelyik letakart lapot így felszabadítjuk, ez a lap is felhasználható lesz a következő csoport képzéséhez. Amikor ismét nem tudunk tovább csoportokat képezni, újból 12 lapot rakunk ki és rakunk összesen nyolcszor 12 lapot, amelynek végeztével nem szabad lapnak maradni asztalunk baloldalán. Ha sikerül valamennyi lapot csoportokba illeszteni, akkor a pasziansz kijött. Ez esetben, ha körbe raktuk a csoportokat és az ászokat, a mellékelt szép képet kapjuk. (23. ábra.)

23. ábra.

A passziansz sikeres befejezése azonban igen nehéz. Már a csoportképzésnél ügyelni kell arra, hogy lehetőleg olyan lapokat vegyünk el, amelyek új csoportképzésre adnak lehetőséget. Ecélból alákukkanthatunk a lefedett lapok alá, hogy példának okáért két hetes közül melyiket válasszuk. Ismételjük, hogy szabálytalanul nem szabad csoportot képezni, tehát két egyforma lap, nem lehet egy csoportban. Például 7+7+4 szabálytalan csoport.

A passziansz szórakoztató ugyan, egyetlen hibája, hogy aligha sikerülhet 10 próbálkozás közül 1—2-nél többször.

51. Passziansz akadémia.

Abban az időben a mágnások kaszinójában sokszor hajnalig tarokkoztak és bridgeztek az urak. A háznagy szigorú rendeletet hozott: „Akik éjjel 2 óra után is játszani kívánnak, azoknak személyenkint és óránkint 50 pengő kártyapénz pótdíjat kell fizetniük". Azt hitte, hogy ezzel leszoktatja a tagokat a záróra túllépésről. Legtöbben abba is hagyták kettőkor a játékot, egyik nap azonban úgy egy óra tájban felment a kaszinóba K. gróf, a hetvenes öregúr aki képtelen volt korán lefeküdni. Megivott egy feketét, majd kártyát kért és kirakott egy pasziansszot. Kettőkor mindenki felállt és elment. Ő maradt és rakta a pasziansszot. A komornyik izgatottan leste, abbahagyja-e az öregúr a pasziansszot? Végre ¼ 5-kor sugárzó arccal felállt K. gróf: — Ki-

jött!... Kiáltotta boldogan és lefizette a 150 pengő kártya pótdíjat.

— Megérte, méltóságos uram? — kérdezte a komornyik.

— De mennyire! — felelte. — Félháromkor már úgy nézett ki, hogy nem fog kijönni. Félnégykor más már feladta volna a reménytelennek látszó küzdelmet. Én rájöttem a megoldásra és győztem. Jegyezze meg magának fiam, hogy vérbeli pasziansz-játékos nem hagyja abba a pasziansszot. Vagy kijön, vagy nem! Középen abbahagyni nem lehet!

Nézzük csak, melyik pasziansszot játszotta K. gróf ilyen nagy lelkesedéssel?

★

Pasziansz akadémia.

Ehhez a pasziansszhoz két csomag francia kártyára van szükség. Egyike a legnehezebb és legtöbb kombinációs lehetőséget nyújtó szép pasziansszoknak. A 104 lapot alaposan összekeverjük és leszámolunk 9 csomagocskát, úgy, hogy mindegyikében 11 kártya legyen. A 9 csomagot képpel felfelé egymás mellé helyezzük és egyenkint lehúzzuk őket, úgy hogy minden lapból valamit látni lehessen. A megmaradt 5 lap, kisegítő kártya. Ezeket egy sorban külön magunk elé helyezzük.

A csomagocskák legalsó, tehát le nem takart lapjai az úgynevezett „szabad" lapok. Ha a 9 szabad és az 5 kisegítő lap között ászt találunk, ezt külön kirakjuk, a feladat ugyanis itt is a szokásos: *fel kell építenünk az ászokra a szincsaládokat királyig bezárólag.*

Minden lapot, amely a felépítéshez szükséges, felrakunk. A csomagocskák szabad lapjait egymásra tehetjük, ha azok piros-fekete színekben szomszédosak. Az eggyel kisebb értékű lapot áttehetjük tehát az eggyel nagyobb másszínű lapra. Áthelyezhetünk egyszerre több lapot is, ha azok már össze vannak rakva. Felhasználhatjuk a kisegítő lapokat, amelyek éppen úgy felrakhatók váltott színekben a csomagocskák végződéseire, sőt ez a felrakás üdvös, mert szabad helyet biztosítunk. Rossz lapot ideiglenesen kisegítő lapként vihetünk át és ezzel új lapot szabadíthatunk fel. Ötnél több kisegítő lap egyszerre nem lehet. Fontos tehát mindenekelőtt kiszabadítani az ászokat és az alacsony csatlakozó lapokat, amelyeket, ha a szükség úgy kívánja, egyenkint vissza is vihetünk a csomagocskákra.

Ha egy csomagocska lapjai elfogynak, az üres helyre királyt, vagy királlyal kezdődő már összeállított sorozatot tehetünk. A pasziansz kijön akkor, ha az asztalon minden lap szomszédos kártya mellett van. Ilyenkor már nem szükséges végigjátszani a játékot, hiszen a felépítés most már biztosan sikerül.

Előfordul, hogy öt perc alatt elakad a pasziansz, néha pedig három órát is eltölthetünk vele, amíg kijön, vagy megakad. Elakadás előtt végig kell próbálni minden lehető variánst, hátha valami áthelyezés még adhat új lehetőséget.

A legjobb játékot figyelembe véve, 100 eset közül körülbelül 35 esetben sikerülhet ez a pasziansz.

KÉTSZEMÉLYES PASZIANSZOK

52. „Sikanőz".

Remek játék, sok veszekedési lehetőséggel!

Féligmeddig pasziansz, féligmeddig kártyajáték. Nagyon sokan esküsznek arra, hogy ennél lebilincselőbb, szórakoztatóbb játék nincs. A Sikanőz („Chikaneuse") szó veszekedőst, zsörtölődőst jelent és aki megismeri ezt a játékot, az rá fog jönni arra, hogy olyannal, akit szeretünk, aki jóbarátunk nem ajánlatos játszani. Nemrégen egy lett hölgy agyonverte baltával a vőlegényét. A bíró előtt így védekezett:

— Sikanőzt játszottunk és...

— A lett bíró közbeszólt:

— Köszönöm, ez nekem elég, ön fel van mentve!...

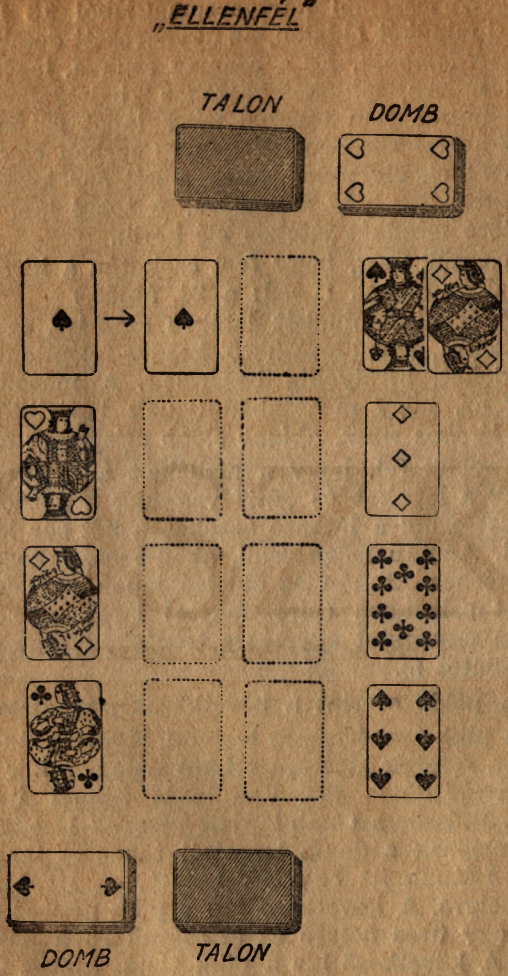
Házastársak különösen óvakodjanak ettől a játéktól, mert válás les: a vége. Testvérek hozzá ne nyúljanak, mert örök harag jön ki belőle. Jóbarátok, nehogy játsszák, mert nem állnak többé szóba egymással.

Ki legyen tehát az ellenfelünk ebben a játékban? Antipatikus ember csak van a családban, vagy az ismerősök között!... Anyós, vagy kellemetlen nagynéni mindenütt akad, mert bizony remekül lehet odamondogatni ebben a játékban. Legyünk tehát óvatosak, ha valaki bennünket Sikanőz játékra hív. Csak úgy viszonozhatjuk ezt a sértést, ha örömmel játszani megyünk.

Ha ezekután mégis játszani fogja valaki, — az a bátor halandó — remekül fog szórakozni!..

A két játékos szemben foglal egymással helyet. Két csomag, 52—52 lap francia kártyára van szükség. A két játékos alaposan megkeveri saját pakliját, aztán emelnek egymásnak. Aki a magasabbat

24. ábra.

emelt, az kezd. (Ász a legmagasabb). A két játékos egyszerre leszámol kártyacsomagjából 13 lapot, ez képezi mindkét oldalon, az úgynevezett dombot, vagy *„szemétdombot"*. Ez a csomag csukva, legfelső lapjával nyitva, mindkét játékos baloldalára kerül. Most mindketten további négy lapot számolnak le és az asztal közepén két négyes sorban egymás alá helyezik el, olymódon, hogy a két sor között közel 20 centiméter hely maradjon. A többi lap, a talón, egyelőre mindkét játékos elé kerül.

Nézzük meg, hogy fest ezekután a kirakott lapokkal az asztal. (Lásd: a 24. ábrát.)

A feladat mindkét játékos számára egyforma: az ászokra, jelentkezésüktől kezdve felépíteni a színcsaládokat, királyokig bezárólag. A második cél pedig az, hogy megszabaduljanak lapjaiktól, mert *az a játékos nyer, akinek előbb elfogynak a lapjai.*

Tegyük fel, hogy a mellékelt ábra szerint kiraktuk a lapokat és *„mi"* vagyunk a kezdők. Első kötelességünk a látható ászokat a két sor közé helyezni. Azután megnézzük, akad-e csatlakozó lap a felépítéshez. Miután az oldalsó lapok egymásközött váltott színekben (piros-fekete) lefelé menő rangsorban egyenkint egymásra tehetők, elvégezzük ezt a feladatot is.

A példa szerint a következőképpen játszunk:

A pikk ászt középre tesszük, ráhelyezzük a pikk kettest. A pikk királyra a káró dáma, a kőr királyra a treff dáma jön. Van tehát három üres helyünk. Először a domb lapjait vesszük le egyenkint, mert elsőnek a domb lapjaitól tanácsos megszabadulni. Látunk itt egy kőr hatost, — lerakjuk egy üres helyre. A következő lap a pikk négyes, letesszük egy üres helyre és áttesszük rá a káró hármast. A következő lap a pikk tizes, ezután pedig a treff ötös jön. Ezeket egy-egy üres helyre letesszük. Most nincs ugyan már üres hely, mégis húzunk még egy lapot: treff kilences. A lapot nyitva a domb tetejére tesszük. Most jogunk van még a talónból

is húzni: kőr kilences. Nem tudjuk használni, letesszük a talón elé és miután nem tudunk tovább rakodni, következik az ellenfél. Ő így kezd játszani.

Miután az ellenfél látható domb, vagy talónlapjára ugyanabban a színben lefelé, vagy felfelé menő sorrendben a szomszédos lapok rátehetők, a treff tizest rárakja a treff kilencesre, amivel máris egy helyet szerez magának. Most a kőr régyesét ráteszi a treff ötösre. Húz a domb lapokból: treff ász. Középre kerül. Pikk bub,rákerül a káró dámára. Kőr király: az üres helyre jön. Treff király: a domb tetején marad nyitva. Most az ellenfél a talónból húz: treff kettes. Ráteszi a treff ászra és új lapot húz: kőr nyolcas. Ráteszi a „mi" talón előtt fekvő kőr kilencesünkre. A következő lapja: pikk 10. A talónja elé teszi és most újból mi következünk.

Amint látható nemcsak a saját sanszainkat igyekszünk növelni azáltal, hogy lapjainktól megpróbálunk szabadulni, hanem rontjuk az ellenfél esélyeit is, amikor látható lapjaira szomszédos lapot teszünk.

A Sikanőz érdekes szabálya, hogy az elsőség a kirakásnál mindig a színcsaládok építését illeti meg. Ha valamelyik játékos elmulaszt egy csatlakozó lapot feltenni az oldal, vagy saját lapjaiból, a másik játékos ezt a hibát:

— *Taccs!* — kiáltással állapíthatja meg. (A játékot „taccs"-nak is nevezik, sőt a *„Stop"* elnevezés is gyakori, mert ilyen esetben a stop (állj!) felkiáltást is szokták alkalmazni). Aki a taccsot elkövetí, elveszti a jogot a játék folytatására és most újból a másik játékos következik. A veszekedési lehetőség itt adódik. Az egyik játékos mondjuk későn veszi észre, hogy egy kőr kármas a színcsaládépítésre is feltehető lett volna. A lap esetleg még a kezében van és megindul a vita. A helyes tehát kimondani (jó magyarsággal) a *„was liegt, das pickt"* elvét. Ha tehát egy lapot már letett és elengedett

valaki, vagy már hozzáért egy másikhoz, megállapítható a taccs.

A játékosok igyekezete elsősorban odairányul, hogy minél több oldalhelyet szabadítsanak fel, hogy ezekre az üres helyekre először a domb lapjait, majd talónlapokat elhelyezhessenek. Ha valamelyik játékos már megszabadul a domb lapjaitól, ez nagy előny, mivel az ellenfél így legfeljebb csak a talón látható lapjára tud „rontó" lapot elhelyezni. Az ellenfél domb, vagy talón lapját nem vehetjük el, még akkor sem, ha az a lap, a színcsaládokra feltehető. Ezekhez a lapokhoz csak hozzátehetünk.

Ha a talón lapjai elfogytak, megfordítjuk az új talónt és elölről kezdjük rakni, amíg rajtunk a sor. Ügyelni kell arra is, hogy az oldallapok egyenkinti átrakásával is szabadíthatók fel olyan lapok, amelyek a felépítéshez alkalmasak. Vannak, akik oly szigorú szabályokkal játsszák, hogy ha pl. egy játékos egy felrakható lap kedvéért a lapok átrendezését elmulasztja, szintén taccsot követ el. Ha azonban ez a felszabadítás egy üres hely feláldozásával járna, nem köteles az átrakást végrehajtani.

Előfordul, hogy valamelyik játékos olyan szerencsésen tud „rakni", hogy a másik alig jut szóhoz. A játék azonban még akkor is nyílt, ha egyiknek rengeteg, a másiknak kevés lapja van. Jöhet egy széria és a sok lapot egymásután mind kilehet rakni. Ritkán adódik olyan helyzet is, hogy a két játékos hiába forgatja a talónt, a dombban lezárva vannak a felépítés során következő lapjai, sem előre, sem hátra nincs tovább. Ilyenkor a mérkőzés eldöntetlen, újat kell játszani.

Miután a kezdés minimális előnyt jelenthet, ajánlatos két játszmát játszani, hogy a másik játékos is lehessen kezdő.

Amelyik játékosnak előbb fogynak el a domb és talón lapjai, az a győztes.

Sikanőz hármasban!

A Sikanőz játszható hármasban is, három csomag kártyával. A három játékos bizonyos sorrendben következik egymásután, akárki állapít meg taccsot a soron következő jön. Ha valaki megszabadul lapjaitól, nyerő és a megmaradt lapokat felírják. A megmaradt domb lapok duplán számítanak.

53. Végkimerülésig...

Minden felelősség nélkül!

Két elszánt játékost kérünk!.... Tessék helyet foglalni egymással szemben. Most tessék egy-egy pakli francia kártyát kézbevenni és alaposan megkeverni. Hasonlít ez a játék az e könyvben található *„Rouge et noir"* című paszianszhoz. Most mindkét játékos leszámol csomagjából 13 lapot, ezt maga elé teszi egy csomagban, háttal, a legfelső lap azonban megfordítandó ábrával felfelé. Most a talónból leszámolunk még négy kártyát és ezt a csomag mellé, nyitva egyenkint lerakjuk.

Adott jelre kezdődik a játék. Mindkét játékos egyszerre megnézi, van-e az öt látható lapja között ász, ha van, ez az asztal közepére kerül. Ha ilymódon hely ürül meg a négy lap között, ezt a 13-as csomag tetejéről pótoljuk és a következő lapot megfordítjuk. Az ászokra felépítendők a színcsaládok királyig bezárólag. Csatlakozó lapok tehát szintén felrakhatók az ászokra, sőt nemcsak a sajátokra, hanem *az ellenfél ászaira is.* A két játékos ugyanis az asztal közepén elhelyezett alapkártyák építésében együttesen vesz részt és mindegyik igyekszik minél több lapját, minél gyorsabban elhelyezni a

színcsaládok felépítésénél, hogy megelőzze ellenfelét egy esetleges ugyanazon lap feltételénél.

Amikor már valamelyik játékosnak nincs látott öt lapjából feltenni valója, megkezdi a talón átlapozását — *hármankint!* Uj talónt képzünk a szokott módon, a talón látható lapja mindig felhasználható. Ki fog alakulni mindkét játékos részéről egy pánikszerű sietség, ugyanakkor azonban figyelni kell mind a nyolc családra is. A leghelyesebb a játékot úgy játszani, hogy egy harmadik vigyáz arra, hogy ne történjék szabálytalanság.

A talón akárhányszor átnézhető. Ha mindkét játékos úgy látja, hogy a talón lapjai hármasával mindig megismétlődnek és nincs már felhasználható lap, a különben mindig megnézhető utolsó talón lapot a talón elejére kell tenni és így ismét új lapok kerülnek napvilágra. Ha valamelyik játékosnak elfogy a 13-as csomagja, meg kell állítania a játékot:

— *Stop!...* (vagy: *Állj!*) kiáltással.

Ha a két játékos 13-as csomagjából van még, lehet megállapodás szerinti ideig forgatni, — esetleg végkimerülésig, — a talónt, vagy pedig kimondani, hogy háromszor lehet a legutolsó lapot előre tenni, ennek azonban mindig egyszerre kell megtörténnie.

Stop esetén, vagy közös megegyezés abbahagyásánál, megtörténik a leszámolás. Tegyük fel, hogy A. játékosnak 17 lapja maradt a talónban, B-nek pedig 20 kártyája maradt. Ezt a két számot levonjuk az 52-ből, A.-nak van tehát egyelőre 35, B.-nek 32 pontja. Most megszámolandó a 13-as csomag. Tegyük fel, hogy A.-nak itt 3 lappal kevesebbje maradt, mint B-nek. Ezt a hármat megduplázva, vagyis hatot, hozzáteszünk. A 35. pontjához, tehát blokkunkon elkönyvelünk A. számára 41, B. számára 32 pontot és a játék kezdődik előlről, — ha a két játékos nem únja még.

Három, vagy négy játékossal!

Ez a pasziansz játszható három, vagy négy játékos részvételével is, ami érdekesebbé teszi a játékot annyiból, hogy sokkal több alapkártyára lehet rakódni és többfelé kell figyelni. Könnyebben is fogy így el valakinek a 13-as csomagja. Az elszámolás így történik: Tegyük fel, hogy A. játékos stoppal állította meg a játékot. A másik három játékos közül B-nek 3, C-nek 6, D-nek 2 kártyája maradt a 13-as csomagban. A. kétszer annyit ír, mint amennyi a legtöbb játékosnak maradt, tehát 12 pontot. B. levon a hatból hármat és kap 3 pontot, D. 6-2, tehát 4 pontot kap, C-nek nem jut pont.

54. Tizenötös ikrek.

Naiv kétszemélyes pasziansz!

Két játékos egy-egy csomag francia kártya alapos megkeverése után kirak maga elé 15—15 lapot, ábrával láthatóan. A két 15-ös csoportból eltávolítandók az ikrek, vagyis pl. két káró kilences, két kőr király stb. Az üres helyeket mindkét játékos a talónból pótolja. Ha sikerül a teljes paklit így párosával eltávolítani, a pasziansz kijön, ha a kétszer 15 lap között nem akad iker lap, a pasziansz elakad.

A sok boszorkányosan nehéz és komplikált pasziansz után ez a „kétszemélyes" játékocska, naív dolog. Általában 75 %-ban sikerülni szokott.

55. Felolvasás.

Két játékosnak is alig sikerül!

Egy-egy csomag francia kártyát megkever a két játékos, le is emelik egymásnak a csomagokat. Ezután mindkét játékos kirak maga elé 18 csomagocskát, ebből 17 csomag 3 lapból áll, a 18. pedig egyetlen lapból. A lapokat háttal felfelé rakjuk ki. Nevezzük el a két játékost A.-nak és B.-nek és megkezdődik a játék.

A. mind a 18 csomag legfelső lapját megfordítja és így 18 lapot lát képpel nyitva. B. játékos balról kezdve ezután egyenkint fordítja meg csomagjain a legfelső lapokat, miközben bemondja, felolvassa, hogy milyen lap került napvilágra. Ha A. ezt a lapot maga előtt látja, így szól: — *Megvan!* ... Erre mindketten eltávolítják az ikerpárt lapjaikból. B. megfordítja az eltávolított lap alatti kártyát és bemondja a lap nevét. Igy mennek tovább, amíg B. valamennyi lapját megfordította.

A.-nak bizonyos számú megfordítatlan lapja van. Ezután ő kerül sorra. Most ő fordítja meg egyenkint a megfordítatlan lapokat, együtt eltávolítják a közös kártyákat és A. megfordítja az ezek alatti lapot is. Ha ez is megvan, újból B. következik, akinek lehet, hogy már csak egy-két csukott lapja van. Ha a két játékos 18 csomagjából megürül csomag és üres hely támad, ez a hely nem tölthető be.

Ez a pasziansz nagyon ritkán sikerülhet. Már sikernek számíthat, ha egy-egy csomag marad mindkét oldalon, ugyanazokkal a lapokkal.

PIATNIK

KÁRTYA

VEZETŐ

G. J. Potter:

A kártyajáték művészete

Öt részben. — Kapható kötetek:

III. **Tarokk. Kaszinó. Ecarté.**

IV. **Alsós és Lórum.**

V. **Komerszjátékok magyar kártyával.** A piquet. A preferansz. A tartli. A királyos. Snapszer. A zsíros. A máriás. Az ultimáriás. A hármas lórum

játékszabályainak ismertetése és játékpéldákkal kísért kimerítő magyarázata.

Egy-egy rész bolti ára ... ... P 1.—

LINGUA KÖNYVKIADÓ RT. BUDAPEST, V/6.

Vegye tudomásul

és hivja fel ismerősei szives figyelmét, hogy Budapest egyetlen

Bridzs-tanfolyama

kezdők, gyenge és erősebb haladók számára az ORSZÁGOS MAGYAR BRIDGE CLUBBAN van. Előadó e könyv szerzője:

Ladányi Lóránt.

Ujrendszerű, olcsó expressz kurzusok négyes és nyolcas csoportokban. — Különórák. — Jelentkezés és felvilágositás az Országos Magyar Bridge Clubban d. u. 1/25 órától (Erzsébet-tér, Nemzeti Szalon épület. Telefon: 188-299.)

Tud
On legalább egy kicsit bridzsezni?

Ha igen, ugy páratlanul kitünő szórakozásban lehet része, ha megrendeli a

„SZÓLÓ-BRIDZS KÉSZÜLÉK"-ET

Egyedül játszhat tökéletes partnerek ellen! Nagyszerü tanulási lehetőség! Az utolsó évek legszellemesebb magyar szabadalma! A készülék ára LADÁNYI LÓRÁNT játszmasorozatával és magyarázó könyvecskéjével

16.50 pengő.

20—20 játszmából álló pótsorozatok ára: 4.50 P. Megrendelhető levelezőlapon a következő cimen: Ladányi Lóránt Budapest, VI., Dessewffy-utca 47.

OSZK

AKADEMISK LINGARA